

SLUGA BOŽJI

ALOJZIJE STEPINAC

"*Zagrebački nadbiskup, kardinal Alojzije Stepinac ... platio je patnjama i kušnjama svake vrste svoju hrabru privrženost Evanđelju*" - PAPA IVAN PAVAO II., *u Zagrebu*, 11. *rujna* 1994.

God. 2 (1995) 8. svibnja | GLASNIK POSTULATURE | Broj 3 | Cijena 5 kn

Urednikova riječ

Ovaj broj Glasnika izlazi uoči 97. obljetnice rođenja Sluge Božjega Alojzija Stepinca. Velika je i značajna to godišnjica. Dok ćemo je radosnim spomenom slaviti spominjat ćemo se značajnih prekretnica na kojima se Crkva u Hrvatskom narodu nalazila u dvadesetom stoljeću. Alojzije Stepinac je, naime, mudrim upravljanjem, neustrašivim svjedočanstvom vjere i velikodušnom žrtvom života, uz pomoć Božje milosti i tolikih Kristovih vjernika, učvrstio njezine korake i opečatio njezin značaj mučeništva i nepobjedivosti.

Budući da je osjećaj crkvenosti i ljubavi prema Petrovom nasljedniku, uz euharistijski i marijanski vid duhovnosti, najznačajnija oznaka kardinala Stepinca, to će Glasnik ubuduće, umjesto drugog uvodnika, donositi koju misao iz nauka Svetog Oca. Za ovaj broj pročitajmo njegov nagovor liječnicima. Što je rekao njima, poručio je cijeloj Crkvi.

PAPINA RIJEČ

Solidarnost i kršćansko svjedočenje

Iz govora Sv. Oca

Udruženju katoličkih liječnika primljenih u audijenciju prigodom 50. obljetnice utemeljenja

Navodeći svetopisamski odlomak "Imaj povjerenja u liječnika, jer ... i on je od Boga postavljen" (Sir 38, 1), moj časni predšasnik Pijo XII, komu je veoma mnogo bilo na srcu vaše udruženje, reče: "Liječnik je Božji dar; radi toga je zakonito poštovanje koje mu ljudi iskazuju. Osim toga on ima pravo i na njihovo priznanje i na njihovo povjerenje" (**Discorso e radiomessaggio di Sua Santità Pio XII,** sv. XIV, str. 107).

Tom dužnom priznanju i ja se svim srcem pridružujem, svjestan i zahvalan što sam i ja imao prilike iskusiti blagodat toga "Božjeg dara".

Vi kažete da ste katolički liječnici. Kako sam jednom drugom prigodom podsjetio, "upravo to svojstvo, što ste katolici, obvezuje vas svjedočiti vjeru riječju i primjerom u načinu života koji nadilazi zemaljska zbivanja i smješta se u nacrt uzvišeniji i Božji" (**Insegnamenti di Giovanni Paolo II,** sv. V/3, 1982, str. 675).

Vaše je djelo stoga jedan povlašten način ljudske solidarnosti i kršćanskog svjedočenja. Vi dajete vrijednost svome radu, obogaćujući ga duhom vjere. To ne obezvređuje vašu suradnju s onima koji, možda u nekom drugom vjerničkom obliku ili bez određene vjerske opredjeljenosti u pitanjima vjere, priznaju dostojanstvo i uzvišenost ljudske osobe kao mjerilo svoga djelovanja. Crkva je za život, i njezina je briga kako ništa ne bi bilo protiv života u zbilji njegovog stvarnog postojanja, ukoliko je nemoćan ili lišen obrane, ukoliko nije razvijen ili je malo uznapredovao.

Biti katolički liječnik, stoga, znači osjetiti se djelatnicima u zdravstvu, koji iz vjere i zajedništva s Crkvom primaju poticaje, kako bi sve zrelije očitovali vlastitu kršćansku i pozivnu izobrazbu, neumorno vlastito zalaganje, neiscrpivu potrebu proniknuti i upoznati, prema dragocjenoj uputi 'Humanae vitae' (usp. br. 24), zakone naravi kako bi mogli bolje služiti životu.

Poznata mi je vjernost, odvažnost i postojanost kojom je vaše udruženje, kroz pedeset godina postojanja, nastojalo ostati vjerno svom katoličkom zalaganju, poštujući savjesno svrhu zadanu pravilnikom, te izvršujući i šireći nauk Crkve i odredbe njenoga Učiteljstva na medicinsko-moralnom području. Ono što ste uvijek držali načelom svoje prepoznatljivosti, urodilo je izvrsnim ishodima svaki put kad god ste bili pozvani da dadnete svoju suradnju u djelu služenja i pastoralnom zalaganju Crkve u obrani ljudskog života od svog začeća sve do svoga prirodnog svršetka, za vrsnost njegova postojanja, za poštivanje najslabijih, za očovječenje medicinske znanosti i za njezino potpuno podruštvovljenje. Ta je vjernost tražila i traži žrtve koje, u pojedinim prilikama, mogu doseći junaštvo, kao onda kad vas služenje istini obvezuje na dužno poštivanje savjesti."

[illegible] fotografija Sluge Božjega [illegible] 1941. godine [illegible]

Ivan Pavao II pozdravlja vjernike na Zagrebačkom hipodromu 11. rujna 1994.

Nevinog proglasiše zločincem

Sjećanja i uspomene na Slugu Božjega Alojzija Kardinala Stepinca

Mons. Ćiril Kos rođen je 19. studenoga 1919. u Ribić Brijegu, župa Ivanec. Zaređen je za svećenika 9. srpnja 1944. u đakovu. Godine 1959., zbog razmjene pismenih čestitaka sa Slugom Božjim Alojzijem Stepincem, sužnjem u Krašiću, vlč. Kosu, tada duhovniku u bogoslovnom sjemeništu u đakovu, i skupini bogoslova, montiran je politički proces. I sam Sluga Božji trebao se pojaviti u Osijeku, na sudu, kao svjedok na tom procesu. Budući da se radi bolesti nije mogao odazvati, napisao je 5. prosinca 1959. svjedočko pismo o progonu i mučeništvu Crkve te o opraštanju svim progoniteljima, s molitvom za njihovo obraćenje.

Mons. Kos zaređen je za biskupa đakovačkog i srijemskog 17. ožujka 1974.

Ništa nije slučajno: dva dana nakon mojeg uhićenja i uhićenja skupine bogoslova, dne 7. listopada 1959., umro je moj reditelj biskup mons. Antun Akšamović. A dva dana iza naše presude, dne 10. veljače 1960., umro je i nadbiskup i naš metropolit Alojzije kardinal Stepinac.

U životu nisam imao sreće da se s njime susretnem osobno. Ali ima mnogo posrednih susreta, koje sam doživljavao u svojem bogoslovskom i svećeničkom životu.

Svećenik i biskup, nadbiskup i metropolit, u iznimno teškim vremenima i bremenima, od Stare Jugoslavije, Nezavisne Države Hrvatske, do Savezne Republike Jugoslavije, odnosno u njoj i Republike Hrvatske.

Poput svetog Ignacija bio je on zrno između dva mlinska kamena, ili grozd u tijesku vremena, da bi samljeven i ispečen postao slatki "kruh" i u službi, i u tamnici, i u smrti, i u nebeskoj sreći.

U ratnom vihoru od 1939. do 1944. bio sam bogoslov. U teškoćama i nepravdama i nasiljima rata glasno je odjekivao glas iz Zagrebačke katedrale, svetišta Marije Bistrice, pred moćnicima onoga vremena. Oštrinom svetog Ivana podizao se taj glas, i Bogu uzdizao svoje molitve za Crkvu, za domovinu, za svaki narod, svaku obitelj i svakog čovjeka.

Prepisivali smo te propovijedi. Ispunjali se njegovim nadahnućem i širili ih oko sebe. Ne treba ih tumačiti, jer su posve jasne. Jedino nisu jasne onima koji ne znaju čitati, ili preskaču retke.

Odlučno se držao Pisma: "Pokoravajte se svakoj ljudskoj ustanovi zbog Gospodina" (1 Pet 2, 13), ali odgovara riječima Petra apostola: "Treba se više pokoravati Bogu nego ljudima" (Dj 5, 29).

Svi smo bili uključeni i molitvom i darovima u njegovoj akciji "NADASVE", jer je ljubav i pobožnost njegova srca obuhvatala sva naša svetišta: od Marije Bistrice do Trsata, od Aljmaša do Petrovaradina (Tekije).

Mons. Ćiril Kos

Dolaskom nove vlasti i komunističkog režima, u drami njegova suđenja, osude (i smrti) obnavljali su se prizori iz Kristove drame: Ustadoše lažni svjedoci...nevinog proglasiše zločincem, i osudiše ga na križ 16-godišnjeg zatvora.

Svjedoci njegove nevinosti bili su isključeni. Za objavljivanje pravih dokumenata "nije bilo papira." Poslije uhićenja trebalo je prikupiti građu za dokazivanje njegova zločina. Pronađen je "Dnevnik." Znam da je pronađen na tavanu, gdje je bio sklonjen na "sigurno mjesto." Stigla je UDBA. Poznate su joj bile točno koordinate mjesta, gdje je bio skriven "Dnevnik." I odnesoše ga. Listali ga godinama, tražili inkriminacije, često navodili izvatke iz njega, ali se nisu mnogo okoristili, izuzevši vlastito tumačenje i vlastite zaključke. Hvala Bogu, nije uništen. Vraćen je vlasniku, Nadbiskupu zagrebačkom. A Bogu je poznato i to, tko je otkrio koordinate, i uz kakve uvjete.

Dok sam bio duhovnik u sjemeništu, bogoslovi su bili pozivani u vojnu službu. Malo je bilo časnika, koji nisu pravili razlike između "popova" i ostalih vojnika. Bilo ih je malo koji su im povjeravali i kancelarijske službe.

Većina je bila protiv "popova", a posebno pitanje u "vojnoj" obuci bilo je i pitanje Stepinca. Što o njemu misliš? Smatraš li ga zločincem? Itd. itd. O odgovoru je ovisila i "ocjena" u vojnoj knjižici, koja je - hvala Bogu - za većinu bila negativna, a poneka je završila i zatvorom.

Nisu ni svećenici bili iznimka. Od njih se sustavno tražilo da stupe u "svećeničko udruženje" i tako pokažu svoju lojalnost prema novoj vlasti. Ne osuđujući nikoga, većina se držala hrabro, i odlučno odbijala tu ponudu.

Jednom našem svećeniku, nakon žučljive i duge rasprave, rekoše: "Vi ste isti kao i Stepinac!" A on odgovori: "Ja Stepinac, ja Stepinac?" - i ispruži šaku do poda, i završi: "Ja sam ovoliki prema Stepincu!" (Josip Pavlović, župnik u Vinkovcima).

Lepoglava, pa i Krašić, bila su mjesta kamo su upirale svoje oči i tisuće zatvorenika, koji nisu "ispunili obavezu", i toliko svećenika, koji bi dolazili k njemu uz "budnu stražu", koja je onemogućavala svaki susret.

Počeše dolaziti i liječnici. I domaći i strani. Ni oni nisu lako i prema potrebi mogli doći. Us-

tanovili su i oni, i svi domaći u župskom domu, i dragi vjernici Krašića, da se približava kraj. Da je "slatki kruh" već ispečen. Da je grozd do kraja samljeven i iscijeđen.

Godine 1959. "slavio je" kardinal Stepinac 25-godišnjicu svojeg biskupskog ređenja. Čestitali smo i mi. Njegov odgovor, a možda i koja jedva čitljiva propovijed, poslužila je osječkom sudu da ga pozove u Osijek kao svjedoka protiv Ćirila Kosa i dr. Njegov odgovor osječkom sudu je svima poznat, i on je divna Oporuka umirućeg Nadbiskupa, mučenika kojemu je istekla i posljednja kap krvi, i koji oprašta, poput Krista na križu, svim svojim mučiteljima i progoniteljima. Pismo je napisano 5. prosinca 1959., a pozvani svjedok umire 10. veljače 1960.

O samoj smrti, i ukopu, malo sam znao. Pravomoćno osuđen, dva dana ranije, "pratio sam" zbivanja kroz prozorčić zatvorske ćelije.

Najbolnije i najznakovitije na mene je djelovalo otimanje njegova srca. To sam čuo od živoga svjedoka, sada pok. kard. Šepera. Dobrotom liječnika njegovo je srce kao "dragocjena relikvija" predano mons. Franji Šeperu. Nažalost, našao se Juda, koji je pomagao organima UDBE da zatraže njegovo srce. Isusovo je Srce probodeno, njegovo je oteto...uništeno. Ne može se zamisliti veće ljudske i neprijateljske zloće, ali ni većeg simbola njegove žrtve.

Na grobu kardinala blažene uspomene Alojzija Stepinca bio sam mnogo puta. U kripti samo jedamput, prilikom ukopa nasljednika, kardinala Franje Šepera. Imao sam prilike dotaknuti njegov lijes, kao najsvetiju relikviju mučenika komunističkog režima.

Nezaboravni je događaj i prisutnost Svetog Oca u toj katedrali, prigodom pohoda Zagrebu, našoj Crkvi, i našoj domovini.

Sveti Otac kleči na tom grobu, moleći se njemu a ne za njega. To će, čvrsto vjerujemo, posvjedočiti i svojim apostolskim auktoritetom "ex cathedra", kad kucne čas, koji nije daleko.

I konačno ističem svoju radost i svoju zahvalnost izdavaču "U pravi trenutak" iz Đakova, koji se prvi usudio na hrvatskom jeziku objaviti njegov životopis, "Kardinal Alojzije Stepinac mučenik ljudskih prava", prijevod s francuskog (M. Landercy), 1989. godine.

Ove se godine, dne 10. veljače, navršilo 35 godina od njegove smrti. Gospodin mi je udijelio i tu milost da sam tu godišnjicu mogao slaviti Misom zahvalnicom, zajedno s našim kardinalom, metropolitom i nadbiskupom zagrebačkim kardinalom Franjom Kuharićem, najustrajnijim i najglasnijim svjedokom njegove nevinosti. I posebno, u toj katedrali, na tom grobu, pune 33 godine.

Hvala Bogu što sam tu godišnjicu mogao slaviti.

Đakovo, 10. veljače 1995.

+ *Ćiril Kos*

biskup đakovački i srijemski

PROSLAVLJENA 35. OBLJETNICA SMRTI SLUGE BOŽJEGA KARDINALA STEPINCA

Pobudno je slušati vijesti i čitati izvješća o brojnim slavljima kojima je obilježena 35. obljetnica usnuća u Gospodinu kardinala Stepinca. Božji narod je tim slavljima obnavljaao i jačao svoju vjeru u jedinoga pravoga Boga i uvećavao ljubav prema Katoličkoj crkvi. Vrijedno je uočiti kako ljudi s ponosom pronose, u društevnom ozračju svoga bivovanja, svjedočanstva prebogatih iskustava, punih naznaka svetosti, doživljenih kroz susretanja s njime ili slušajući njegove propovijedi i slaveći otajstva vjere, kao i osvjedočenja o njegovoj mučeničkoj smrti koja je bila posljedica progona, psihičkih šikaniranja i nasilja.

U zagrebačkoj katedrali bila je pripremljena posebna trodnevnica. Prvu večer, misno slavlje i pjevanu Večernju predvodio je mons. Djuro Kokša, pomoćni biskup uz glazbenu animaciju bogoslova Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa. Drugu večer, nakon meditativne krunice, predmoljene i glazbom popraćene od dvijestotine mladih iz vjeronaučnih zajednica zagrebačkih župa: Sveti Petar, Sveti Duh, Gospa Lurdska, Marija Pomoćnica, Gospina Navještenja u Velikoj Gorici, te franjevačkog samostana na Kaptolu i vjeronaučne zajednice mladih sv. Vinka u Frankopanskoj ulici, euharistijsko slavlje je predvodio i propovijedao mons. Želimir Puljić, biskup dubrovački. Uoči same godišnjice smrti, Euharistiju je predvodio i propovijedao mons. Marko Culej, pomoćni biskup zagrebački, a pjevanje i euharistijsko klanjanje animirale su časne Sestre pojedinih redovničkih zajednica grada Zagreba.

Na dan 7. veljače 1995., a unutar spomenute trodnevnice, u prostorijama Nadbiskupskog dvora, iza katedrale, otvorena je spomen-zbirka iz ostavštine Sluge Božjega. Otada tu svaki vjernik i namjernik može izbližega pratiti Alojzijev životni put, upoznati njegov značaj i ojačati svoju vjeru.

Misu je na sam dan, 10. veljače, uz asistenciju mons. Giulija Einaudija, Apostolskog Nuncija, mons. Ante Jurića, nadbiskupa splitsko-makarskoga, mons. ćirila Kosa, biskupa đakovačkog i srijemskog, mons. Želimira Puljića, biskupa dubrovačkog, mons. Josipa Bozanića, biskupa Krčkog, mons. Ivana Prendje, nadbiskupa koadjutora zadarskog, te mons. Djure Kokše, Jurja Jezerinca, Marka Culeja, pomoćnih biskupa zagrebačkih, predvodio i propovijedao uzoriti gospodin Franjo Kuharić, kardinal i nadbiskup zagrebački. Nazočni su bili: Prvostolni katptol, Zbor prebendara prvostolne crkve, poglavari obaju sjemništa, bogoslovi i sjemeništarci, predstavnici redovnika, redovnica i mnoštvo Božjeg naroda.

Brojna su se mnoštva okupila toga dana ili u nedjelju 12. veljače u mnogim Župama, gradovima i metropolama: Krašić, Split, Vela Luka, Rim, Stuttgart, Frankfurt, München, Hamburg, Paris, Cleveland, Chicago, Detroid, Gery (S.A.D.), San Jose, Milwaukee, Toronto, Mississauga, Hamilton, Oekville, Montreal, New York i drugdje. Tako je lik Sluge Božjega kroz euharistijska slavlja, kulturne priredbe, uz sudjelovanje vjerničkog mnoštva, katoličkih društava, pjevačkih zborova, uz radio i televizijske prijenose svjedočio o Bogu, Katoličkoj crkvi i svome hrvatskom narodu.

"BEDEM CRKVE U HRVATA" (Ivan Pavao II)

Propovijed kardinala Franje Kuharića, nadbiskupa zagrebačkog, u zagrebačkoj prvostolnici, na 35. godišnjicu preminuća Sluge Božjega Alojzija Stepinca, 10. veljače 1995.

Draga braćo i sestre u Isusu Kristu!

1. Na današnji dan prije 35 godina, u Krašiću, mjestu svoga mučeništva, svetačkim predanjem Gospodinu, predao je svoj duh zagrebački nadbiskup i kardinal Alojzije Stepinac.

Posljednje su mu riječi bile: "Fiat voluntas Tua!" - "Budi volja Tvoja!" To su riječi iz molitve Gospodnje, kojima se čovjekova slobodna volja savršeno usklađuje s voljom Božjom. Bila je to posljednja molitva velike duše i čiste savjesti. To je prava sloboda duha. I u zatvoru i u progonstvu kardinal Stepinac bio je uvijek slobodan. Program njegova života sažet je u toj molitvi.

2. U ruci mu je gorjela svijeća kao ispovijest vjere u Uskrsloga Gospodina Isusa Krista i u uskrsnuće. Svijeća koja gori dariva svjetlost, raspršuje mrak, osvjetljuje prostor. Darivajući svjetlost izgara, troši svoje biće dok potpuno ne izgori, dok zadnju kap svoga bića ne utroši u svjetlost.

Znakovit je govor Sluge Božjega Stepinca o svjetlu, osobito o onom u plamenu svijeće, koje ga je podsjećalo na vlastito krštenje i uskrsnuće Kristovo. U svojim pismima upućuje na to svjetlo, na pravi put života. Također je svjetlom svijeće ispovijedao svoju vjeru u vječni život. Tako u jednom pismu citira kardinala Faulhabera, također hrabrog borca protiv rasizma, koji je napisao: "što god svjetla ima u tom svijetu, od svjetla sunčeva, svjetla od srca majčina, svjetla od Srca Sina Božjega ili svjetla koje sjaji od krsne svijeće do plamena smrtne svijeće čovjekove, sve to svjetlo proizlazi od sjaja Lica Božjega."

Zapaljena svijeća u ruci umirućeg Kardinala bila je također slika njegova života i njegove smrti: život uložen i istrošen živeći svjetlost po Isusovoj riječi: "Vi ste svjetlost svijeta" (Mt 5,14). "Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima" (Mt 5,16).

> *"Jer je ugađao Bogu, On ga je zavolio, i jer je živio među grešnicima, On ga je uzeo k sebi" (Mudr 4, 10).*

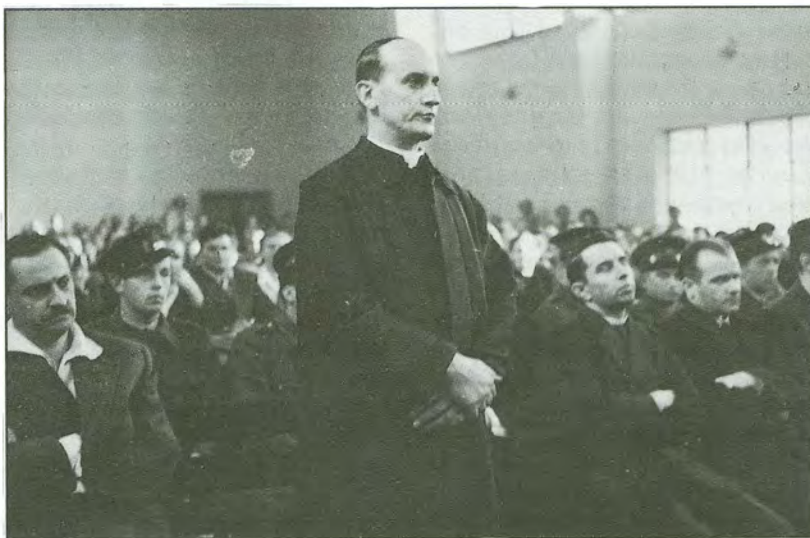
3. U svojoj duhovnoj oporuci, napisanoj u svibnju 1957., Kardinal je napisao: "Prošlo je od dana moga izbora mnogo godina. Sve su one bile burne i teške, i konačno slomile su moju životnu snagu. Osjećam, da dugo već ne ću boraviti među vama."

Zaista, nije navršio ni 62 godine života, jer se njegov život u burnim i teškim godinama trošio kao svijeća, ali svijetleći bogoljubljem, čovjekoljubljem i rodoljubljem.

Čuli smo riječi iz knjige Mudrosti: "Pravednik ako i umre prijevremeno, naći će mir...Stekavši savršenstvo u malo vremena, dugo je živio; i jer mu je duša bila draga Gospodinu, on ga je hitro izbavio od zloće oko njega" (Mudr 7, 13-14).

4. Izbavio ga je od zloće oko njega (usp. ib.). Pravednost Sluge Božjega, ali progon koji ga je satirao, zloća koja ga je okruživala: sve su to činjenice, ali i tajne. Baš nam te činjenice nadahnjuju i nameću razmišljanje s uvidom u tajne zla u povijesti. Koliko ima zloće u povijesti, koliko nesreće u svijetu!

Zašto uopće čovjek mrzi i progoni čovjeka? Zašto se događaju tako strašne eksplozije mržnje i nepravdi u okrutnim ratovima za tuđi teritotij, za gospodstvo nad drugima, za istrebljivanje različitih, zločinom koji se naziva "etničko čišćenje"? Zašto se oborio rat na Hrvatsku? Zašto je poharao Bosnu i Hercegovinu i još uvijek prijeti uništenjem Bihaću, a u području Banje Luke, u području mira, vrši se okrutni lov na ljude? Zašto Čečenija? Zašto Ruanda?

Sluga Božji na sudu 1946. godine

Sociolozi, psiholozi, ekonomisti, političari, povjesničari, sigurno će pokušati dati svoje odgovore i svoja tumačenja tih zala. Ali to je tako dubok i tajan misterij, da mu uzroke i korijene ne možemo do dna proniknuti prepušteni svojim spoznajama.

5. Svu strašnu dramu sukoba dobra i zla proživio je u svojoj zemaljskoj egzistenciji Najsvetiji: Isus Krist - Bogočovjek. S punim pravom i božanskom istinitošću on reče: "Ja - Svjetlost - dođoh na svijet da ni-

jedan koji u mene vjeruje u tami ne ostane!" (Iv 12, 46). U današnjem Evanđelju čuli smo ga: "Vjerujte u Boga, i u mene vjerujte...Ja sam Put, Istina i Život. Nitko ne dolazi Ocu osim po meni!" (Iv 14, 1.6). Isus Krist je najsvjetlija pojava ljudske povijesti. Bio je Svjetlo svojim životom, svojim božanskim djelima i naukom, svojim Evanđeljem. A ipak bio je progonjen misterioznom mržnjom sve do smrti na križu. Svojim je progoniteljima kazao: "Tko će mi od vas dokazati grijeh? Ako istinu govorim, zašto mi ne vjerujete? (Iv 8, 46).

6. Kad je rimski namjesnik Pilat na Veliki petak uočio da traže smrt za nevinog čovjeka i htio ga osloboditi, vikali su: "Kad on ne bi bio zločinac, ne bismo ga predali tebi" (Iv 18, 30). Nisu li svi Kristovi učenici uključeni u tu tajnu križa da budu nedužni progonjeni? Nisu li svi mučenici samo zbog vjernosti Isusu Kristu bili suđeni kao zločinci! Koliko je puta zločincem nazivan i kardinal Alojzije Stepinac! U propagandi je bilo tvrdnji da je osobno ubijao djecu, kao što su bile optužene i časne sestre u Jastrebarskom da su ubijale djecu, za koju su se inače brinule do iznemoglosti. Zašto je to tako? Što je to u čovjeku da može biti strašan u mržnji, neiscrpljen u laži, okrutan u nepravdi?

7. Na to imamao samo jedan odgovor, Božji odgovor! U početku stvaranja dogodilo se odbačenje Boga od njegova stvorenja; dogodila se strašna rastava čovjeka s Bogom, i čovjek je ranjen u cijelome svome biću. Rastavljen od Boga koji je Ljubav (1 Iv 4,1 6), sklon je na mržnju; odbacivši Boga koji je Istina, zavodljiv je na sve zablude i laži; prezrevši Boga koji je Svetost, ranjiv je svim požudama.

Oholost, pobuna protiv Boga, dogodila se najprije u svijetu čistih duhova koji grijehom postadoše duhovi tame. Ta je pobuna prenesena u srce čovjeka i klije u svakom srcu.

8. Tu su izvori zloće u svijetu, tu su korijeni nesreća ljudskih u ljudskoj povijesti. Ako tama zloće izvire iz ljudskog srca, zamračuje sve ljudske odnose, i u njoj tone sam čovjek. Tamu može raspršiti samo svjetlost. Ta svjetlost je Isus Krist. On, žrtva mržnje, postaje spasiteljska ljubav. Zato je križ oltar ljubavi na kojemu je prolivena krv Nevinoga, i samo tom se krvlju peru grijesi svijeta! Samo kroz probodeno Srce Sina Božjega moguć je povratak k Ocu! Nema nikakva drugog imena pod nebom po komu bismo se mogli spasiti osim po imenu Isusa Krista (usp. Dj 4, 12). Isus Krist je jedini osloboditelj čovjeka od zla, i od Zloga, kojemu se i danas mnogi klanjaju i mame mlade da se poklone i da časte Sotonu. Isus govori i danas, ovoj civilizaciji, ovom svijetu: "Zaista, zaista, kažem vam: tkogod čini grijeh, rob je grijeha... Ako vas dakle Sin oslobodi, zbilja ćete biti slobodni" (Iv 8, 34.36).

9. Ali drama sukoba između Svjetla i Tame, između dobra i zla traje, i trajat će do svršetka svijeta, ali u isto vrijeme događa se u tkanje povijesti utkano spasenje, oslobođenje, pobjeda Božja; sve se to događa obraćenjem ljudi koji vjeruju, nadaju se i ljube Boga i ljude. To su pravednici, to su ljudi čiste savjesti, nesebični i požrtovni da čine samo dobro drugima, to su sinovi svjetlosti. "Hodite dok imate svjetlost da vas tama ne obuzme... Dok imate svjetlost, vjerujte u svjetlost da budete sinovi svjetlosti!" (Iv 12, 35-36).

10. Ali istina je i to da su Kristovi učenici baš zbog svoje pravednosti često izvrgnuti preziru i progonu. Crkva kao zajednica Kristovih vjernika neizbježno je prisutna u svijetu tolikih protivnosti i zato je uronjena u otajstvo Križa, koje na osobit način proživljava kroz povijest u svojim mučenicima. Koliko ih je bilo u prošlosti! Koliko u našem stoljeću! Isus je to prorekao svojoj Crkvi: "Ako vas svijet mrzi, znajte da je mene mrzio prije nego vas... Ako su mene progonili, i vas će progoniti; ako su moju riječ čuvali, i vašu će čuvati" (Iv 15, 18.20).

Mučeništvo je vjernost Bogu do kraja, mučeništvo je ustrajnost u ljubavi do kraja, mučeništvo je svjedočanstvo nepobjedive slobode i savjesti. To je zajedništvo s Kristom za spasenje svijeta!

11. To sjedinjenje s Kristom u otkupiteljskoj ljubavi svjedoči iz svoga iskustva apostol Pavao. čuli smo kako piše svom dragom učeniku Timoteju, biskupu u Efezu, iz rimskog zatvora, sluteći svoj skori mučenički svršetak: "Predragi! Spominji se Isusa Krista uskrsla od mrtvih, od Davidova potomstva, - prema mome Evanđelju! Za nj se zlopatim sve do okova kao zločinac. Ali riječ Božja nije okovana!... Vjerodostojna je riječ: Ako s njime umrijesmo, s njime ćemo i živjeti. Ako ustrajemo, s njime ćemo kraljevati...On vjeran ostaje!" (2 Tim 2, 8-9. 11-12. 13).

12. Kroz to je iskustvo prošao i Sluga Božji Alojzije Stepinac! "Ali riječ Božja nije okovana!" Premda je veći dio vremena svoje biskupske službe bio nasilno odvojen od svojih vjernika i svećenika, nije šutio. Bog je prožimao njegove misli i srce! Evanđelje je bilo svjetlo njegove savjesti. Isus Krist je bio trajno nadahnuće ljubavi. Zato je neumornim navještanjem Evanđelja, bilo pisanom riječju bilo govorom, trajno nastojao odvraćati svakog čovjeka, svaku obitelj i svoj hrvatski narod od grijeha, od svakog nemorala, od strašnih psovki, od okrutnih i tako brojnih ubojstava nerođenih! Borio se za dostojanstvo obitelji i bračnog zajedništva. Osobito je strepio za mlade da ne pođu stramputicom u ralje pokvarenosti. Napasnici su uporni, zavodnici su siloviti, okruženje mladih je puno opasnosti za njihovo poštenje, za njihovu čistoću, za njihovu budućnost i vječnost! Čvrsti temelji sretnog života osobe, obitelji, naroda i države mogu biti samo Božja načela života. Promatrajući moralni raspad civilizacije - koji se danas još strašnije očituje: pornografijom, drogom, alkoholizmom, rasapom obitelji i okrutnim egoizmom jakih protiv slabih - stalno je upozoravao, opominjao, zaklinjao, da se ljudi vrate na pravi put Božjih zapovijedi. Ta su Božja načela, čovjeka dostojnog života, čvrsti temelji i uvjeti da čovjek živi svoje dostojanstvo kao osoba, kao obitelj, kao društvo. Božje su zapovijedi nenadomjestivi uvjeti pravednog društva, slobodnog naroda i pravne države, u kojoj je svaki čovjek zaštićen da živi spokojno i sigurno, da izvršuje dužnost savjesno i umnaža opće dobro.

13. Ali živimo u civilizaciji u kojoj je zanijekana slika Božja u čovjeku, u kojoj je zanijekan smisao čovjekov za vječno određivanje života u Bogu. Tako materijalistički shvaćen čovjek tone u egoizam svake vrste te briše razliku između

objektivnog dobra i objektivnog zla. Norma života postaju tri velike požude, kako ih sažima Sveto pismo: požuda tijela, uživaj što više, i nema nikakve etičke norme koja bi te u tom ograničavala; požuda očiju: imaj što više, i nema nikakve moralne norme kako ćeš se obogatiti; sve što je dopušteno samo da imaš, što više imaš; oholost života zapravo znači sebe učiniti svojim lažnim bogom i normom svojih postupaka, da dođeš do moći nad drugima i protiv drugih. To je smisao riječi apostola Ivana u Prvoj poslanici: "Ako tko ljubi svijet, nema u njemu ljubavi Očeve. Jer što god je svjetsko - požuda tijela, i požuda očiju, i oholost života - nije od Oca nego od svijeta" (1 Iv 2, 15-15).

14. U takvoj civilizaciji živimo. Postoji urota tamnih sila protiv Boga i protiv čovjeka, a djeluje pod krinkom slobode; samo to je sloboda za zlo. U ime te slobode kvare se mladi. Umjesto da im se otkriva dostojanstvo osobe, a u to je uključeno i dostojanstvo ljudske seksualnosti, umjesto da ih se odgaja za poštovanje svoga i tuđeg tijela u svjetlu Božje vizije čovjeka, braka, obitelji, poučava ih se o neodgovornom seksualnom iživljavanju; umjesto moralnih principa koji spašavaju čovjeka i njegov život, nude im se prezervativi i pristupa im se kao da su neka ergela.

Ali, pokvariti mlade, razoriti obitelj, zanijekati sve prave vrijednosti odgoja i ljudskih vrijednosti, znači zaista voditi narod u smrt, u subkulturu smrti, a tome služe i neka sredstva društvenog priopćavanja.

Mi vjernici, ako smo zaista vjernici, moramo se suprotstaviti životom, primjerom, riječju, kršćanskim odgojem svojih mladih, toj razornoj uroti protiv života, protiv civilizacije ljubavi!

15. Sluga Božji i borac za moralnu veličinu i dostojanstvo života hrvatskog naroda piše u svojoj duhovnoj oporuci:

"Svaki pokušaj, izgraditi kulturu, civilizaciju jednog naroda bez Boga, znači zapečatiti njegovu vremenitu i vječnu propast. Zato, dragi moji dijecezani, ono što je sveti Pavao doviknuo Filipljanima to i ja dovikujem i vama na rastanku: 'Stojte čvrsto u Gospodinu!'... (Fil 4, 1). 'Gledajte, da vas tko ne prevari!' (Mt 14, 4)." On nam je to pisao s iskustvom totalitarnog bezboštva, ali ni bezboštvo u demokraciji nije manje razorno! Hrvatski je narod ugrožen nemoralom!

Dio zagrebačke mladeži koja je predvela meditativnu krunicu u trodnevnici za Stepinčevo 1995. godine želio se i fotografirati na grobu Sluge Božjega

16. Na vječne vrijednosti Božjih načela života upozorio je mlade i Sv. Otac Ivan Pavao II. prigodom svog blagoslovljenog posjeta Zagrebu i Hrvatskoj, kad im je govorio na hipodromu pred milijunskim mnoštvom molitelja: "Predragi, Isus Krist je istina koja može dati smisao vašem životu i nadu vašoj budućnosti...Da bismo primili (dar mira), potrebno je promijeniti srce, dopustiti da Bog u našem životu bude uvijek na prvom mjestu. Kad čovjek odbacuje ili zabacuje Boga, skoro se neminovno počinje klanjati ispraznim idolima...Samo Bog je siguran temelj života i nepovredivog dostojanstva svakog čovjeka."

17. Prigodom svoga pastirskog posjeta nama Sv. Otac je dao i najdostojniju zadovoljštinu progonjenom, krivo optuženom i bezbroj puta uvredama poniženom zagrebačkom nadbiskupu i kardinalu Alojziju Stepincu. I u tom posjetu Svetog Oca, u njegovom svjedočanstvu o nevinosti i zaslugama Sluge Božjega, u njegovoj sabranoj molitvi dok je klečao na časnom grobu Sluge Božjega, moramo čitati također znak Božje prisutnosti u povijesti. Tako Bog nalazi svoje načine da ispravlja nepravde i uzdiže poniženе. To se dogodilo na očit način u zagrebačkoj katedrali 10. rujna 1994. godine.

18. Povijesna je činjenica da je poslije rata dolaskom na vlast komunističke ideologije započeo na razne načine otvoren progon Crkve. Događale su se strašne stvari.

Mi stariji se sjećamo 11. listopada 1946. Toga dana je izrečena osuda nadbiskupu Stepincu na 16 godina zatvora. Poznato je da se pravio pritisak po tvornicama, školama, uredima da se za Nadbiskupa traži najteža kazna. Sigurno su mnogi ljudi postali malodušni i počeli razmišljati da će Crkva biti konačno razorena a vjera ugušena. Ali osuđeni Nadbiskup ušao je u svoj zatvor s geslom: "U tebe se, Gospodine, uzdam!" Vjerovao je u pobjedu Božju, u pobjedu istine! Tko je onda mogao slutiti da će 10. rujna 1994. na njegovu grobu klečati Papa i da će o njemu govoriti kao što je govorio.

19. Na uzletištu, pošto je dao cjelov hrvatskoj zemlji, Papa je u pozdravu kazao: "Treba potom podsjetiti na istaknutu i u velike štovanu osobu Sluge Božjega Alojzija Stepinca, Bedem Crkve u Hrvata, te na bezbrojne sinove i kćeri ove zemlje koji su posvjedočili svoju vjeru i hrabrost u novije vrijeme, kada su se u ime ljudskih prava i kršćanskog dostojanstva, suprotstavili jarmu ateističkog komunizma."

Bedem je čvrsta obrana, sigurna zaštita protiv neprijateljskih navala.

Iste večeri u katedrali odjekivalo je Papino svjedočanstvo za nevinost i svetost Sluge Božjega pred cijelom Hrvatskom i pred svijetom: "Najsvjetliji lik je, bez sumnje, reče Papa, nadbiskup i kardinal Stepinac. Svojom prisutnošću, svojim radom, svojom hrabrošću i strpljivošću, svojom šutnjom i, napokon, svojom smrću, pokazao je da je istinski čovjek Crkve. Spremno je prinio sebe kao žrtvu, samo da ne bi zanijekao vjeru. Ma gdje bio, na slobodi, u zatvoru, i za vrijeme prisilnog boravka u Krašiću, kao pravi Pastir, uvijek je bdio nad svojim stadom."

Za vrijeme Mise na hipodromu, osvrnuvši se na našu suvremenu povijest progona, Sveti Otac je kazao: "Zagrebački nadbiskup, kardinal Alojzije Stepinac bio je protagonist te povijesne stranice, platívši patnjama i kušnjama hrabru privrženost Evanđelju."

20. Tako božanska Providnost ispravlja nepravde nanesene njezinim izabranicima. "Milost i milosrđe pripadaju izabranicima Gospodnjim i zaštita njegovim svetima" (Mudr 4, 15).

Kada je Božji narod oduševljenim pljeskom pozdravljao spomen Sluge Božjega i riječi Svetog Oca, nije to bio samo izraz poštovanja osobama i vrijednostima koje je branio kardinal Stepinac, koje neumorno brani u ovoj materijalističkoj i hedonističkoj civilizaciji Ivan Pavao II. "U tebe se, Gospodine, uzdam!" Na toj stijeni čvrste nade stajao je kardinal Stepinac u svojim kušnjama! Na tu nas vjeru i nadu on poziva i danas u ovim nevoljama! Nada raste iz korijena vjere, zalijeva se ljubavlju i živi iz molitve!

21. Tu nadu on danas poručuje svim prognanima, izbjeglima, ranjenima, svim patnicima i žrtvama nasilja i nepravde! Nada je vjera u Božju pobjedu nad zlom; nada vjeruje u prolazak mraka i u dolazak svjetla pravednog mira.

S tom nadom molimo sa psalmistom: "Odagnaj tjeskobe srca moga, iz bojazni mojih izbavi me! Vidi nevolju moju i muku i oprosti mi grijehe!" (Ps 25, 24).

Naša je nada u Bogu! Tu nadu ne mogu slomiti ni strah, ni mržnja, ni nasilje!

Isus nam govori danas: "Neka se ne uznemiruje srce vaše! Vjerujte u Boga, i u mene vjerujte!" (Iv 14, 1).

22. Poruka s ovog časnog groba Sluge Božjega neka bude poziv na molitvu cijeloj Crkvi u Hrvata! Molimo krunicu osobno, u obiteljima, u župama. Dodajmo molitvi i dragovoljni post. Molimo s vjerom i skrušenim srcem! Izloženi zlu i prijetnjama vjerujemo Isusovoj riječi: "Ovaj se rod ničim drugim ne može izagnati osim molitvom i postom!" (Mk 9, 29). Molimo povezani s Presvetom Bogorodicom - Kraljicom mira!

23. Poruka s ovog groba je poziv na međusobnu ljubav i opraštanje. "Konačno, piše Sluga Božji u oporuci, jer je Bog ljubav, kao što veli apostol, ljubite se među sobom! Pomažite se uvijek bratski među sobom. Budite jedno srce i jedna duša! Ali ljubite i neprijatelje svoje, jer je zapovijed Gospodnja!"

Neka Sluga Božji Alojzije Stepinac moli Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, svim ljudima i narodima od vječnog Gospodara i Suca povijesti dar pravednog mira! Tako neka bude!

Amen!

+ Franjo Kard. Kuharić
nadbiskup zagrebački

Uoči samog slavlja 35. obljetnice smrti Sluge Božjega prispio je iz ratom pritiješnjenog Sarajeva brzojav suosjećanja i zajedništva u molitvi, koji je u osobno ime i u ime Katoličke crkve u Bosni i Hercegovini uputio kardinal i metropolit Vinko Puljić, a glasi:

Uzoriti Gospodin
Franjo kardinal Kuharić
nadbiskup zagrebački i predsjednik HBK
Zagreb

Uzoriti Gospodine!

Ove godine po 35. put obilježava se "Stepinčevo", kako narod naziva dan kada je usnuo u Gospodinu Sluga Božji kardinal Alojzije Stepinac. Na poseban način danas molimo Boga da blage uspomene kardinal Stepinac bude što prije uzdignut na čast oltara kao svijetli lik, uzor i zagovornik posebno u ovim teškim vremenima za naš hrvatski narod. Dok Vi danas budete s biskupima, svećenicima i okupljenim pobožnim pukom slavili misno otajstvo u prvostolnici, neka ove riječi budu izraz zajedništva i jedinstva Katoličke crkve u Hrvata. I mi ćemo u ovom najvećem zatvoru svijeta također se okupiti u prvostolnici Srca Isusova u Sarajevu. Nama je posebno bliz svijetli lik Sluge Božjega kardinala Stepinca kao čovjeka nade u ovoj našoj ratnoj neizvjesnosti. Dok budemo slavili najveće otajstvo naše vjere u Euharistiju, promatrat ćemo postojanost njegove nade u Boga koja ga je držala postojanim kroz ova uzburkana vremena. Dok nas šibaju tolike ratne nedaće i dok smo u napasti da klonemo pod težinom zla i nesreće rata, potrebna nam je nada kao putokaz k Onome koji sve vodi i svime upravlja. Iako nas zapljuskuju teške vijesti sa svih prostora Bosne i Hercegovine, od Bihaća i Banje Luke do Podrinjskog kraja i uzduž Bosne i Hercegovine, i mi ćemo svoje pouzdanje stavljati u Gospodina ponavljajući geslo kardinala Stepinca: "U tebe se, Gospodine, uzdam."

Uz izraze zajedništva vjere i zajedništva u proslavi 35. obljetnice smrti kardinala Stepinca upućujem najiskrenije pozdrave!

Odani u Gospodinu!
Sarajevo, 10. veljače 1995

+ Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Vjera Kardinala Stepinca bijaše svjetlo u mraku proteklih desetljeća

Stepinčevo u Krašiću

Spomen slavlje preminuća Sluge Božjega, u mjestu njegove svete i mučeničke smrti, u župnoj crkvi u Krašiću, predvodio je mons. Ivan Prendja, nadbiskup koadjutor zadarski. Govoreći o liku Sluge Božjega spomenu i ove činjenice:

"Braćo i sestre, dragi štovatelji Sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca! 'Spominjite se svojih glavara koji su vam navješćivali riječ Božju: Promatrajući kraj njihova života, nasljedujte njihovu vjeru. Isus Krist jučer i danas isti je - i uvijek. Ne dajte se zanijeti različitim tuđim naucima!' (Heb 13, 7-9a).

Vjerni smo pozivu poslanice Hebrejima i na ovu 35. godišnjicu smrti pravednika, nadbiskupa zagrebačkog i kardinala Stepinca. Promatramo kraj njegova života ovdje, u rodnom Krašiću, na današnji dan, 10. veljače 1960. i žarko molimo da naša vjera bude nalik na njegovu stamenu vjeru. Svoju molitvu upućujemo po njemu Bogu za vjernost Isusu Kristu i njegovoj Crkvi ovog hrvatskog naraštaja (...).

Trideset i pet godina je prošlo otkada je ovome svijetu zatvorio oči. Svaka od tih godina, posebno onih trideset, za vrijeme državnog ateizma i komunizma, usprkos njegovu otporu i naporu da se kardinala Alojzija Stepinca potisne u zaborav, bile su jedna za drugom neprekinuti niz godina potpune afirmacije - ljudske, vjerničke, biskupske, i svetačke - Sluge Božjega. Njegov je život postao snažna riječ. Njegova vjera svjetlo u mraku proteklih desetljeća. Crkva u Hrvata i hrvatski narod iznjedrili su u teškim i dramatičnim vremenima svoje patnje i poniženja duhovnog velikana čije vrijeme tek dolazi. Zahvalni smo velikom Trojednom Bogu za dar izvanrednog, mudrog, hrabrog, vjernog i svetoga Nadpastira (...).

Ono što je za kardinala Alojzija Stepinca bitno jest: primjer svećenika, primjer biskupa i primjer rodoljuba, koji nije pripadao nijednoj stranci nego samo svome narodu, svom ispaćenom hrvatskom narodu. Stepinac nam je pokazao pravi put ljubavi prema Bogu, prema čovjeku, prema Crkvi i prema Domovini. To je pravi put. Pođimo tim putem i budimo sigurni da je to jedini ispravan put."

Župna crkva nije mogla primiti sav nazočni Božji narod. Koncelebriralo je 56 svećenika, nekoliko njih je ispovijedalo, a slavlju su se pridružili predstavnici državnih, županijskih i područnih vlasti, svi učitelji i učenici mjesne osnovne škole i brojni hodočasnici iz Zagreba, Karlovca, Dubrovnika, Varaždina i okolnih župa.

U Krašiću je slavlje predvodio Mons. Ivan Prenđa, nadbiskup koadjutor zadarski

"Evanđeoska suvremenost Kardinala Stepinca"

Mons. Josip Uhač na proslavi Stepinčeva u Rimu

U Rimu, u hrvatskoj crkvi sv. Jeronima, Euharistiju o 35. god. preminuća kardinala Stepinca predvodio je mons. Josip Uhač, tajnik Kongregacije za širenje vjere. Bili su nazočni gotovo svi hrvatski svećenici na službi ili studiju u Rimu, predstavnici Kongregacija i Ureda Svete Stolice, rektori pojedinih kolegija, časne sestre, brojni hrvatski vjernici i vjernici raznih narodnosti, te prof. Ive Livljanić, hrvatski poslanik pri Svetoj Stolici i akademik Davorin Rudolf, veleposlanik pri talijanskoj vladi, te dr. Štefan Falež, veleposlanik Republike Slovenije pri Svetoj Stolici.

Tumačeći nedjeljna čitanja, poglavito Isusov navještaj o blaženstvima, mons. Uhač je u svjetlu Božje riječi orisao duhovni lik i djelo Alojzija Stepinca. Podsjećajući kako su riječi i načela Sluge Božjega, posvjedočena u tijeku drugog svjetskog rata, veoma aktualna i danas kada je njegov narod žrtva genocida i kada su mnogi vjernici prisiljeni napustiti vlastita ognjišta, reče: "Takvi principi vrijede i danas, 50 godina poslije, za sve narode na tom području: oni imaju sva prava na pravedni i sigurni mir, unutar granica njihovih država, također kada su i mali i slabi. Neka se toga sjete njihovi napadači i oni koji su njima uz bok, i tako sami sebe pretvaraju u pomagače neizmjernih zala, zala koja nam dozivaju u svijest strahote posljednjega svjetskog rata. Oni će zbog toga odgovarati pred Bogom, pa čak i ako niječu njegovo postojanje ili se pak ponašaju kao da ga nema."

Mons. Anton Benvin, rektor Hrvatskog papinskog zavoda sv. Jeronima, pročitao je i brzojav što ga je slavljenicima, za ovu prigodu, uputio kardinal Camillo Ruini, papinski vikar za grad Rim i predsjednik Biskupske konferencije Italije, a nakon slavlja bio je domaćin, zajedno s mons. Đurom Gašparovićem, vicerektorom zavoda, studentima i časnim sestrama Milosrdnicama, na domjenku koji je Hrvatski papinski zavod pripremio za sve sudionike Euharistijskog slavlja.

"Srce koje je ljubilo Boga i ljude ne može se uništiti"

Izjava Postulature Sluge Božjega Alojzija Stepinca

Uvodna riječ mons. Ćirila Kosa, djakovačkog i srijemskog biskupa, u ovome, trećem ovogodišnjem broju Glasnika, suočava nas s bolnom, ali za povijesno razdoblje komunističkog progona Crkve znakovitom činjenicom: s otuđenjem srca kardinala Alojzija Stepinca. Naime, u tijeku obdukcije izvršene u noći od 10. na 11. veljače 1960. nad tijelom Sluge Božjega Alojzija Stepinca, jedan je liječnik, na zamolbu mons. Franje Šepera, apostolskog administratora Zagrebačke nadbiskupije, a priopćio ju je vlč. Mijo Pišonić, izdvojio srce između ostalih organa određenih za uništenje i predao ga mons. F. Šeperu. Kako je uskoro tajna policija (UDBA), saznala za nestanak srca, to je pod prijetnjom otuđila Crkvi i narodu tu dragu relikviju. U tijeku ekshumacije, izvršene u nazočnosti kardinala Franje Kuharića, nadbiskupa zagrebačkoga, mons. Giulia Einaudia, apostolskog nuncija u Hrvatskoj, mons. Edwarda Nowaka, tajnika Kongregacije za kauze svetaca u Rimu, mons. Djure Kokše i Marka Culeja, pomoćnih biskupa zagrebačkih, mons. Antonia Casierija, suca delegata zagrebačkog nadbiskupa i dr. Jurja Batelje, zakonitog postulatora Kauze, te predstavnika crkvenih institucija i stručnog medicinskog osoblja, ustanovljeno je da je Sluga Božji pokopan bez tjelesnog srca i svih drugih unutarnjih organa, te da tijelo Sluge Božjega nije bilo balzamirano kako je to odmah nakon smrti zatražila zakonita crkvena vlast, već je izvršena neka vrst tretmana; naime, u vene Sluge Božjega uštrcano je 12 litara formalina i karbolne kiseline, uslijed čega je došlo do neuobičajenih posmrtnih procesa.

Kardinal F. Kuharić, mons. E. Nowak i službene osobe utvrđuju autentičnost i stanje lijesa Sluge Božjega prije nego će biti prenesen u prostorije Nadbiskupskog dvora, gdje će biti izvršena obdukcija smrtnih ostataka kardinala Stepinca

Mons. Želimir Puljić, biskup dubrovački, propovijeda u zagrebačkoj katedrali druge večeri u trodnevnici uoči 35. obljetnice smrti Sluge Božjega

Na temelju prethodnih dokumenata i nakon proučavanja zemnih ostataka Sluge Božjega, u Kongregaciji za kauze svetaca, uz istraživanje da li je Sluga Božji kršćanske kreposti živio u junačkom stupnju (nadprosječno), određeno je i istraživanje o mučeništvu Sluge Božjega. Taj je postupak zasnovan na slijedećim činjenicama:

1. Alojzije Stepinac je nepravedno optužen.
2. Alojzije Stepinac je nevino osuđen.
3. U njemu se htjelo raniti Katoličku crkvu i Petrova nasljednika, Papu.
4. Montirani sudski proces godine 1946. bio je zasnovan na mržnji: "in odium fidei et Ecclesiae."
5. U dokumentu premještaja Sluge Božjega iz Lepoglave u Krašić određeno je da ga se premješta u Krašić na dovršenje kazne, gdje ima ostati do 18. rujna 1962. U Krašiću je on doista živio i kretao se pod neposrednom pratnjom naoružane straže.
6. Kardinal Alojzije Stepinac umro je kao sužanj i trebao je biti pokopan po propisima važećima za kažnjenike u zatvorima.
7. Prema tvrdnji njegovih osobnih liječnika i stručnjaka koji su proučavali zemne ostake Sluge Božjega te dokumente vezane uz njegovu bolest, kardinal Alojzije Stepinac umro je uslijed teške bolesti kojoj su jedan od uzroka bili sustavni psihički pritisci i progoni.

Svjedoci kod vršenja obdukcije položili su prisegu o istinitosti svjedočanstava i čuvanju spoznaja

8. Nalazi obdukcije, obavljene 22. lipnja 1993., po mandatu Kongregacije za kauze svetaca i ovlaštenjem kardinala Franje Kuharića, nadbiskupa zagrebačkog, govore o nasilju na mrtvome tijelu Sluge Božjega.

9. Sud je stručnjaka da je uništenjem mrtvog tijela Sluge Božjega UDBA uznastojala prikriti tragove trovanja i (ili) zračenja Sluge Božjega za vrijeme izdržavanja kazne u Lepoglavi.

10. Postoje očitovanja, istina 'ex auditu' (iz čuvenja), da je Sluga Božji Alojzije Stepinac, za vrijeme izdržavanja kazne u Lepoglavi bio izložen trovanju i (ili) zračenju; znakovito je i otuđenje konkretne dokumentacije iz osobnog dosjea Sluge Božjega, kao i ostalih žrtava podvrgnutih takvom tretmanu.

11. Neosporan je, u Božjem narodu i u širim slojevima naroda, glas o svetosti i o mučeništvu Sluge Božjega. "Fama martyrii" zabilježena je odmah nakon njegove smrti i na temelju govora koje su prigodom njegove smrti izgovorili: Papa Ivan XXIII, pojedini kardinali i biskupi Katoličke crkve ili svjetski uglednici.

12. Sam Sveti Otac, o pohodu Hrvatskoj državi reče, da je kardinal Stepinac "patnjama i progonstvom platio svoju privrženost Evanđelju."

13. Tako Sluga Božji osobno i ukoliko predstavlja stotine katoličkih svećenika, redovnika, redovnica i Kristovih vjernika laika, progonjenih i ubijenih u Jugoslaviji nakon drugog svjetskog rata, obogaćuje Crkvu darom mučeništva.

Dr. Stjepan Lacković, tajnik kardinala Stepinca, ovim riječima opisuje to mučeništvo: "Bijaše osuđen, od komunističkog suda, na šesnaest godina zatvora i prisilnog rada, te, po isteku te kazne, na petogodišnji gubitak svih građanskih i političkih prava. On je suvremeni Sveti Pavao, 'sužanj radi evanđenja', 'apostol u okovima', junačka žrtva komunističkog progona. Njemu je vjera davala snagu za odgovornost što ga je podržavala na apostolat u posljednjih 14 godina života, koje su kao 14 postaja križnog puta, te su u nekrvnom mučeništvu doživjele svoj vrhunac."

Kardinal Franjo Kuharić, nadbiskup zagrebački, raspoznaje u mučeništvu kardinala Stepinca sve mučenike koji su u Jugoslaviji, nakon drugoga svjetskog rata, progonjeni ili ubijeni radi vjere u Isusa Krista i vjernosti Katoličkoj crkvi. To je u propovijedi 10. veljače 1993., na 33. obljetnicu smrti kardinala Stepinca, posvjedočio ovim riječima:

"Za vrijeme rata i poslije rata ubijeno je u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini oko 400 svećenika i redovnika...Neki su raspeti živi, piljeni živi, izbodeni i ispečeni, poliveni benzinom i zapaljeni...Kršćanski su mučenici bili uvijek nepobjedivi u ljubavi i nadi. Mogli su zadobiti i oslobođenje ali zatajom svoje savjesti, prodajom svoje duše, odričući se Boga i svoje vječnosti u ljubavi Božjoj...Kardinal Stepinac rekao je na sudu ovo: 'Na sve optužbe, koje su ovdje protiv mene iznesene odgovaram, da je moja savjest mirna....Ja sam za svoje uvjerenje sposoban podnijeti ne samo ismjehivanje, prezir i poniženje, nego - jer mi je savjest čista - pripravan sam svaki čas i umrijeti...Znajte, Isus Krist je Bog! Za njega smo spremni umrijeti.' Sluga Božji Alojzije Stepinac svojom je žrtvom i svjedočanstvom vjernosti najljepši ures suvremene Crkve u Hrvata. Zato on pripada Crkvi, ali i hrvatskom narodu kao kršćanski rodoljub koji je svim ljudima i narodima želio dobro...Poštujući časnu uspomenu kardinala Alojzija Stepinca mi u njemu, kao znaku i simbolu trpljenja za pravdu i istinu, štujemo sve nevine žrtve, progonjene i pogubljene: biskupe, svećenike, redovnike, redovnice, vjernike i sve ljude dobre volje, koji su ubijeni i ponižavani zbog vjernosti svojoj savjesti i zbog svoga rodoljublja!."

Ova izjava daje se u javnost s molbom kako bi svaki dobronamjerni vjernik i građanin, ako znade koju činjenicu o mučeništvu Sluge Božjega Alojzija Stepinca, osobito glede znanja da je on trovan ili zračen za tamnovanja u Lepoglavi, obavijestio Postulaturu Sluge Božjega Alojzija Stepinca, Kaptol 31, 41000 ZAGREB.

Dr. Juraj Batelja,
postulator

Nakon obdukcije zemni ostaci kardinala Stepinca stavljeni su u dva nova lijesa, bili izloženi u katedrali vjernicima na štovanje i potom pohranjeni na isto mjesto iza glavnog oltara u zagrebačkoj katedrali. Prvotni lijes će nakon potrebitog uređenja biti čuvan kao draga relikvija

Spomen zbirka iz ostavštine Sluge Božjega Alojzija Stepinca

"Još jedno mjesto jačanja u vjeri"

Dne 7. veljače 1995. u deset sati prije podne otpočelo je jedinstveno slavlje u devetstoljetnoj povijesti Zagrebačke nadbiskupije. Toga prijepodneva, pred ulazom u Nadbiskupski Duhovni Stol, okupili su se crkveni dostojanstvenici, nosioci državne i gradske vlasti, donatori, predstavnici Prvostolnog Kaptola, Prebendarskog zbora, crkvenih odgojnih zavoda i učilišta, te brojni vjernici, kako bi svojom molitvom i nazočnošću sudjelovali u otvorenju Spomen zbirke iz ostavštine Sluge Božjega Alojzija Stepinca.

Obredno slavlje započelo je pozdravom mons. Jurja Jezerinca, koji je zajedno s Postulatorom vodio brigu oko uređenja prostora i postavljanja zbirke, koja ima svrhu pridonositi rastu vjere i pobožnosti, ljubavi prema Bogu, Crkvi i narodu. "Sada imamo mogućnost nakon pohoda Kardinalovu grobu odmah doći u pohode zbirci, u kojoj možemo, barem po glavnim izlošcima, pratiti njegov životni put od rođenja pa do smrti", istaknuo je mons. Jezerinac te dodao kako je osobita želja da mladi naraštaji, dolazeći na Kardinalov grob i razgledavajući tu zbirku, jačaju u vjeri i pridonose što skorijem proglašenju blaženim i svetim Sluge Božjega Alojzija Stepinca. U nastavku govora, zahvalio je kardinalu Kuhariću za svesrdnu potporu glede pripreme ove zbirke, te naveo donatore koji su omogućili njezino ostvarenje: obitelj Sulić, Unikonzum, Franck, Croatia osiguranje, Privredna banka, Hrvatska katolička misija Frankfurt, Medika, Exportdrvo, Pliva, Agrariacoop, Diona, Zadranka, Martin Pastuović, Marko Smetičko, Zoran Vukojević, Ministarstvo obnove, Hrvatski fond za privatizaciju, Zaklada Ante Bušić i Hrvatska katolička misija Essen.

Izbor izložaka u spomen zbirci obavili su dr. Juraj Batelja i dr. Đurdjica Cvitanović; postav je uredila mr. Mirjana Repanić-Braun, povjesničarka umjetnosti, uz savjet dr. Đurđice Cvitanović, a surađivali su: prof. Mario Braun, ravnatelj Zavoda za restauriranje umjetnina, mr. Miljenko Pandžić, arhivski savjetnik, Bernarda Rundek-Franić, restaurator, S. M. Barbara Vrućina, milosrdnica, S. Branimira Horvat, milosrdnica, S. M. Jasna Kapetanović, milosrdnica; S. Emilija Galčić, iz Družbe Kćeri Božje Ljubavi. Prostor je uredio arhitekt Robert Somek, a fotografije su uzete iz različitih arhiva (razni autori); reprodukcije za Zbirku napravio je prof. Mario Braun. Otvorenje Spomen-zbirke izravno je prenosila radio postaja Sljeme, a opširno je o tom događaju izvijestio dnevni i tjedni tisak, Radio Zagreb i Hrvatska televizija.

• • •

"Bijaše on u ime evanđelja Samaritanac hrvatskog naroda"

Prigodom otvorenja Spomen zbirke postulator Kauze dr. Juraj Batelja istaknuo je u svom govoru kako se uspostava te ustanove znakovito događa u prvi dan trodnevne priprave za proslavu 35. obljetnice otkako se Bogu svidjelo pozvati ga između pozemljara i očitovati mu svoju nebesku slavu, te nastavio: "Prostor gdje se nalazimo, predmeti, dokumenti i slike što ih gledamo svjedoče o njegovu postojanom iščekivanju toga susreta s uskrslim Gospodinom u slavi. Sve što je ovdje ponuđeno našim osjetilima i našem nadahnuću

Na otvorenju Spomen zbirke bili su, uz kardinala Kuharića, mons. Giulio Einaudi, apostolski nuncij u Hrvatskoj, mons. Đuro Kokša, Juraj Jezerinac i Marko Culej, pomoćni biskupi, dr. Nedjeljko Mihanović, predsjednik Hrvatskog Sabora, dr. Marijan Šunjić, rektor Hrvatskog sveučilišta i drugi uzvanici; budući da je Spomen zbirka Sluge Božjega ostvarena uz svesrdnu pomoć tručnjaka-muzealaca, u njihovo je ime na otvorenju Zbirke progovorila dr. Đurđica Cvitanović

opečaćeno je izvornim doprinosom što ga on, ostvarenoga kroz suradnju s Bogom, iznosi pred nas, želeći i nas privesti k slavi neba."

Navevši potom glavne podatke o životu Sluge Božjega iznio je do tada nepoznate činjenice o suprotnostima i opasnostima koje su pratile apostolski rad nadbiskupa Stepinca: "U susretištu različitih vjerskih, kulturnih i političkih suživljavanja, nadbiskup Alojzije Stepinac posvjedočio je bezgranično pouzdanje u Boga i njime zastupao Božju pravdu, ljudska moralna i etička načela, te nauk i prava Katoličke crkve. Nikad se nije dao smesti u onome što je istinito, što je pravedno i što doprinosi vremenitoj, a napose vječnoj sreći čovjekovoj. Njegov učiteljski-evanđeoski proglas, u zastupanju prava na život, na dostojanstvo ljudske osobe, bez razlike obzirom na vjeru, narodnost, stalešku ili rasnu pripadnost, te promicanje Božje časti, nisu omele ni ugušile nepravde što mu ih je nanosila Kraljevina Jugoslavija, prijetnje ubojstvom godine 1937. sljedbenika velikosrpske "Crne ruke" i "trojki", inzistiranje Nezavisne Države Hrvatske kod Svete Stolice da ga makne sa stolice zagrebačkih nadbiskupa, atentat koji je planiran na njega radi obrane na smrt ugroženih građana za vrijeme drugoga svjetskog rata, nasrtaj bezboštva uobličenoga u staljinističkom poratnom progonu Crkve i montiranom političkom procesu, kao ni nepravedna osuda, izrečena 11. listopada 1946. i pobijena po hrvatskom Saboru 1992., čamotinja kazneno-popravnog doma, zatvora u Lepoglavi, pa ni zatočenje u Krašiću. Uvijek ga je vodila i postojano tješila riječ Sv. Pisma: "Tko ljubi Boga, i njega se drži, nema se čega bojati!" To je sveti trag koji je on ostavio svojoj Crkvi, hrvatskom narodu i čovječanstvu kao zalog sigurne budućnosti.

Ovaj prostor, prozvan "Spomen zbirka iz ostavštine kardinala Alojzija Stepinca", želi trajno podsjećati na taj njegov veličajni prinos znanstvenoj povijesti, materijalnom probitku, duhovnom i moralnom preporodu Katoličke crkve u hrvatskom narodu, Crkvi u cjelini, te čovječanstvu uopće.

Pjesmom "Blaženstva" u izvedbi okteta zagrebačkih bogoslova započela je svečanost otvorenja i blagoslova Spomen zbirke Sluge Božjega Alojzija Stepinca

Ovdje se ne pokazuju materijalni sadržaji, jer takvih ima u ovome gradu i u hrvatskom narodu daleko vrednijih. Ovdje se susreće osoba koja iz ljubavi prema Bogu veselo, požurno i bez interesa poslužuje Kristovo evanđelje. Ovdje se u srži iznose obrisi dobrote čovjeka koji se s ponosom može nazvati zaštitnikom progonjenih radi pravde i prijateljem siromašnih, malenih, obespravljenih, Samaritancem hrvatskog naroda. Materijalni sadržaji o tome svjedoče i predstavljaju značaj ovog jedinstvenog i istinoljubivog čovjekova brata, čovjeka kršćanina, vrla svećenika, gorljiva pastira Crkve, istinskog rodoljuba, junaka i mučenika katoličke vjere. Ova spomen zbirka želi pospješiti kako bi on tim duhom, i nadalje, i odavde, kako to čini sa svoga groba, iz slave neba, nadahnjivao svakog posjetitelja i bogotražitelja.

U ovaj prostor, što ga je arhitekt nastojao svojstvenim doumljivanjem uvećati, nije bilo moguće smjestiti sve što bi nam u potpunom svjetlu predstavilo Slugu Božjega. No i ova postava je doprinos boljem upoznavanju njegove časne osobe, kulturni događaj i doživljaj za sjedište 900 godišnje slavljenice, Nadbiskupije zagrebačke, za glavni grad Republike Hrvatske i za tolike naše pohoditelje i prijatelje.

Zbirka počinje znakovito: crvenim lajbekom kojim ga je majka Barbara opremila za Orlovski slet u Brnu 1922, a završava crvenim grimizom, znamenom krvi prolivene za Krista, kojim su ga željeli zaodjenuti hrvatski iseljenici iz Sjedinjenih Američkih Država, ali zbog željezne zavjese koja se na granicama države priječila do 1991, taj grimiz nije ga zatekao živa.

Predmeti i slova po kojima ćemo se susretati s voljenim Kardinalom neka nas podsjećaju da je on svoj život, iz ljubavi prema Bogu, ugradio na čast Božju, mir među ljudima i za naše posvećenje. On lomljen, al' ne slomljen, udaran, ali ne shrvan, svjedoči kako se nitko tko se uzda u Gospodina neće postidjeti. Nitko. To jamči, kako je on napominjao, sam Gospodin Bog. Za tu je istinu on živio, te svetački i

Sponzori i gosti na otvorenju Spomen zbirke prate tumačenje samog događanja

mučenički preminuo u Krašiću, prije 35 godina, na dan 10. veljače 1960.

Fotografije o njegovim posljednjim danima i preminuću, o otpočinjanju kanonskog procesa za proglašenje blaženim i o ekshumaciji njegovih zemnih ostataka, rječiti su svjedoci njegova junaštva i njegove svetosti. Razdao se u dobroti, neumorno težio prema nadnaravnim dobrima, prijateljevao s djecom, mladima i siromasima, opraštao neprijateljima i molio za obraćenje svojih progonitelja. Te su slike svjedoci i o Božjem narodu, koji ga je podržavao svojim molitvama dok je on njih jačao svojom žrtvom.

I dok zemni ostaci kardinala Alojzija Stepinca, koji su nam predraga relikvija, govore o njegovu mučeništvu, dotle njegov duh naviješta Božju pobjedu. Poput svjetla bijaše postavljen na svjećnjak istine, pravde i slobode, da Kristovim duhom oplemeni bešćutnog čovjeka, da zaustavi ruku smrti, a uspostavi mir i podupre pravdu. Ova spomen zbirka na to nas podsjeća, o tome svjedoči i tim duhom napaja.

Ova zbirka predstavlja predmete iz ostavštine Sluge Božjega očuvane u arhivu Postulature, koja promiče postupak njegova proglašenja blaženim i svetim, u riznici Prvostolne crkve, a on se njima za života služio, u ostavštini što je uščuvaše SS. Bosonoge karmelićanke u Brezovici, u arhivu Republike Hrvatske u Zagrebu, u obiteljskoj ostavštini dr. Josipa Andrića i tolikih pojedinačnih darovatelja, kojima neka bude iskazana zahvala i pohvala što su za duhovno dobro tolikih ljudi, na ovaj način, omogućili još bolje upoznati kardinala Stepinca."

• • •

"Bijaše zaodjenut mučeništvom!"

Kardinal Franjo Kuharić ovim je riječima pozdravio i nakon blagoslova otvorio Spomen zbirku Sluge Božjega Alojzija Stepinca:

"Poštovani uzvanici, prijatelji, sestre i braćo!

Danas, zahvaljujući velikodušnim prijateljima i radnicima, možemo za javnost otvoriti ovaj Spomen prostor da bude stalno sjećanje na Slugu Božjega kardinala Alojzija Stepinca. Uz katedralu, u blizini njegova časnoga groba, 35 godina nakon njegove blažene smrti, dajemo ovime mogućnost vjernicima i ljudima dobre volje da se susretnu sa Slugom Božjim u ovom prostoru u kojem su izloženi dokumenti, počevši od njegova krsnog lista, pa bula o njegovu imenovanju za zagrebačkog nadbiskupa-koadjutora, te razni drugi važni dokumenti, među kojima i nalog za uhićenje. Lik Sluge Božjega nam približavaju i fotografije s njegovih pastirskih pohoda te liturgijska odjeća, kao i grimiz kojim se nije mogao zaogrnuti za života, ali je bio zaodjeven mučeništvom.

Svi ti predmeti povezani sa životom i djelovanjem kao i s patnjom kardinala Alojzija Stepinca drage su nam uspomene. U svakome tko ih bude razgledavao oživjet će sjećanje na njega, ali će i potaknuti na razmišljanje o vječnim vrijednostima Evanđelja! Tako će ovaj prostor biti susret s porukom i svjedočanstvom Sluge Božjega da Bog provodi svoje prijatelje kroz patnju, da bi ih okrunio svojim blaženstvom.

U svojoj oporuci Kardinal, blažene uspomene, zapisao je: 'Sjetite se kadkada u molitvama i mene, svoga pastira u teškim vremenima, da mi Gospodin bude milostiv'. Ponizan pred Bogom moli za zagovor svojih vjernika, ali svojom vjernošću Bogu postaje zagovornik Crkve i svoga naroda, Bog za ljubav uzvraća ljubavlju. 'Koji su vjerni, kaže knjiga Mudrosti, bit će u ljubavi s njim, jer izabranici njegovi stječu milost i milosrđe' (Mudr 3, 6).

U hodniku pred ovim prostorom uzidane su mramorne ploče zahvalnice za primljene milosti po zagovoru Sluge Božjega. Takvim uslišenjima Bog potvrđuje da 'milost i milosrđe pripadaju izabranicima Gospodnjim i zaštita njegovim svetima' (Mudr 4,15).

Svoju je oporuku završio riječima: 'Ja se nadam, da će mi milosrdni Isus dati milost, da mogu uvijek u nebu moliti za sve vas, dok bude svijeta i trajala naša dijeceza, da svi prispijete k cilju, za koji vas je Bog stvorio'.

Zahvaljujemo Presvetom Trojstvu i Velikoj zagovornici Djevici

Mariji za dar života, djela, mučeništva i molitve Sluge Božjega Alojzija Stepinca!

Hvala!"

+ Franjo kard. Kuharić

• • •

"Zadužio nas je svjedočanstvima vjere hrvatskog naroda izražene umjetničkim djelima"

Na otvorenju spomen zbirke dr. Đurđica Cvitanović, progovorila je o Sluzi Božjemu kao promicatelju duhovnih kulturnih vrijednosti u hrvatskom narodu ovim riječima:

Dr. Đurđica Cvitanović govori na otvorenju Spomen zbirke

Ne smijemo zaboraviti brigu uzoritog kardinala Alojzija Stepinca za kulturnu i umjetničku baštinu. On je 14. kolovoza 1935. osnovao povjerenstvo za crkvenu umjetnost i tada je kao zagrebački nadbiskup odlučio osnovati DIJECEZANSKI MUZEJ, što je 27. veljače 1939. proveo, povjerivši zagrebačkom kanoniku mons. dr. Kamilu Dočkalu, vrsnom povjesničaru, organizaciju Muzeja. Privremeno je Muzej smjestio u kaptolsku kuriju, koju je, vrlo sklon umjetnosti, podigao glasoviti kanonik Ivan Znika 1698. Poratna generacija povjesničara umjetnosti posjećivala je tu kuriju, u kojoj se na ulazu nalazila jedna bilježnica, koju je Muzeju dao prof. dr. Grgo Gamulin, u koju smo se upisivali. Bilo je poznato da se ne može dobiti potpis na kraju semestra bez uvida u tu bilježmicu. To je bio kao neki nedjeljni obilazak crkve, susret s mnoštvom crkvenih umjetnina sa studentskom iskaznicom i indeksom, koja nam je otvarala vrata, a ponekad i opravdavala naš ulaz pred tadašnjim čuvarima reda i poretka. Pred drugim muzejima i galerijama to se nije događalo. Ali u nama se rađala ljubav prema crkvenoj umjetnosti, a došli smo i do malih knjižica iz 1940. i 1944. godine, koje je izdao dr. Kamilo Dočkal, a one su nam otkrile osnivatelja Muzeja. Već prvih godina dr. Dočkal je sakupio umjetnine izvan liturgijske upotrebe iz preko 130 župa. Posebnost obilaženja tog muzeja bila je u tome, da je u drugim zagrebačkim muzejima i galerijama crkvene umjetnosti bila sklonjena u depoe, a jedino nam je Strossmayerova Galerija starih majstora otkrila umjetnost znamenitih stranih umjetnika. Začudna je bila za naš studij spoznaja, da se s velikom umjetnošću možemo susresti u nekoj župi, u kapelici u selu, koje smo jedva nalazili na zemljopisnoj karti.

Uzoriti kardinal Stepinac potekao je iz naroda, iz krašićke župe, u kojoj se od djetinjstva susretao s velikom umjetnošću malih crkava i kapelica, a župna crkva u Krašiću otkriva povijesnu podlogu srednjega vijeka, raskošnog baroka i moderne crkvene umjetnosti. što može biti jače od prvih dojmova koje upija duša našeg djetinjstva? Kultura i ljepota rodnog kraja duboko se dojmila uzoritog Kardinala, pa je poštovanje prema baštini, kad je bio na čelu Zagrebačke nadbiskupije, dokazivao brigom za crkvenu umjetnost. U kojoj smo mjeri do sada slijedili upute pokojnog Kardinala dokazuje nastojanje što smo ga kao stručnjaci povjesničari umjetnosti, konzervatori, umjetnici restauratori, ali i kao vjernici, posvetili crkvenoj umjetnosti. Istraživanje života Kardinalova dokazuje da njegovu skromnu testamentu pristaje dodati ono što je kao nadbiskup ostvario osnivanjem DIJECEZANSKOG MUZEJA. Nedavno je prof. dr. Josip Bratulić dopunio svoja istraživanja još jednim arhivskim izvorom, po kojemu je dr. Alojzije Stepinac prema svojoj namisli odlučio znamenite umjetnine koje su krasile našu *KATEDRALU* vratiti ponovno pod njene svodove. Stoga je 12. prosinca 1940. sazvao tada najmeritornije stručnjake te anketirao prof. Djuru Szabu, dr. Artura Schneidera, umjetnike Ivana Meštrovića i Jozu Kljakovića, predstavnike Društva Zagrepčana, kanonike začasnog Kaptola i župnika crkve sv. Marka. Predratne i ratne godine suzbile su dobre namjere. Ostavštinu sabranu u Dijecezanskom muzeju restauratorski zavodi obnavljaju s najvećim poštovanjem, a prezentacijom na izložbama približene su te vrijednosti našem narodu s uvjerenjem da će grad Zagreb omogućiti smještaj Dijecezanskom muzeju, koji se neprekidno popunjava.

Pokojni kardinal dr. Alojzije Stepinac, idući stazom zagrebačkih biskupa, zadužio nas je svjedočanstvima vjere hrvatskog naroda izražene umjetničkim djelima. U svojoj skromnosti on to nije spominjao, premda je to veliko djelo po svome sadržaju SPOMENIK KULTURE.

Đurđica Cvitanović

U knjigu dojmova posjetitelja Spomen zbirke iz ostavštine Sluge Božjega Alojzija Stepinca upisalo je, od 7. veljače do 10 ožujka, svoje dojmove 580 vjernika, a kroz spomen prostor i izložbu prošlo je oko dvije tisuće posjetitelja. Za čitatelje Glasnika donosimo nekoliko zapisa iz knjige dojmova:

Dana 7. veljače godine Gospodnje 1995., zahvaljujući darovateljima, imam čast i radost otvoriti ovaj Spomen prostor za pobožno sjećanje na Slugu Božjega zagrebačkog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca.

Dokumenti, slike, odjeća, pobožni i posvećeni predmeti Sluge Božjega, ispunjuju ovaj blagoslovljeni prostor njegovom prisutnošću i bude misli na svjedočanstvo njegove vjere, nade, ljubavi i žrtve!

Sve posjetnike dobre volje neka dočeka i prati Božji blagoslov molitvom Sluge Božjega!

+ Franjo kard. Kuharić,
nadbiskup zagrebački
+ Giulio Einaudi,
Apostolski Nuncij

• • •

9.II.1995. Drago mi je da sam danas posjetio izložbu koja nam još više približava veliki i dragi lik Sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca.

+ Josip Bozanić,
biskup krčki

• • •

9.II.1995. S vjerničkim osjećajem duboke zahvalnosti Bogu za dar uzoritog kardinala Sluge Božjega Alojzija Stepinca, razgledao sam izložbu koja nas povezuje s njegovom osobom. Priznanje svima koji su ljubavlju i marom obogatili Crkvu u Hrvata.

+ Ivan Prendja,
nadbiskup koadjutor zadarski

Sluga Božji Alojzije Stepinac čita uskrsnu poruku preko hrvatskog radija

Zagabriae, die 10.II.1995: Defunctus adhuc loquitur in scriptis, in reliquiis vitae et operis. Intercedat pro nobis apud Dominum!

+ Ćiril Kos,
episcopus diacovensis et sirmiensis
Josip Bernatović, rektor Bogoslovnog sjemeništa - Đakovo.

• • •

"8.II. Hvala ti, časni Kardinale, za žrtvu koju si podnio radi ljubavi za svoj hrvatski narod. Nauči i nas da budemo ljudi žrtve i ljubavi, ako to od nas hoće Bog! Budi s nama u molitvi i zagovoru.

Vjeroučiteljica - F. Jeličić

• • •

8.II.1995. Hvala ti, kardinale Stepinac, za sve što si učinio za hrvatski narod, što si se svojom mukom pridružio patnjama i stradanjima i tako smanjio očaj nesretnog hrvatskog naroda i probudio već tada nade - da nije bilo sve uzalud. Hvala.

Marijan i Žana Kramarić.

• • •

9.II.1995. Mili naš Kardinale, Hvala Ti za svaku žrtvu koju si podnio za svoj narod. Bio si nam uzor, nada i jedino svjetlo u tami naših tmurnih dana. Hvala Svevišnjemu koji nam te je darovao. Moli za nas

i našu djecu, da ustraju u svetoj vjeri. Za sve zahvalna.

Gabrijela Djamić.

• • •

9.II.1995. Dragi Kardinale, neka Vam je vječna hvala za sve što ste učinili za našu Crkvu i domovinu i neka je blagoslovljeno vaše trpljenje.

Ivana i Josip.

• • •

9.II.1995. Dragi Kardinale! Moli za nas, Crkvu, narod i svećenstvo

P. Celestin.

• • •

16.II.1995. Ovdje je svjedočanstvo vjere i ljubavi Bogu i svome narodu. Hvala Ti, Bože, što si nam ga dao!

Tomo Sruk, župnik.

Spomen zbirka iz ostavštine Sluge Božjega Alojzija Stepinca može se pogledati radnim danom po ovom rasporedu: od ponedjeljka do četvrtka: 8,30 - 12 sati i od 15 do 18, 30 sati.

Petkom, subotom i nedjeljom od 9 do 13 sati.

Svećenici koji hodočasteći Majci Božjoj Bistričkoj pohađaju grob Sluge Božjega neka posjete i Spomen zbirku u dogovoru sa S. Branimirom Horvat, milosrdnicom, na adresi: Kaptol, 31 ili Frankopanska 17, 41000 ZAGREB.

S radošću smo primili vijest da će Sveti Otac Ivan Pavao II. za vrijeme pastirskog pohoda Slovačkoj proglasiti svetim Hrvata Marka Križevčanina. Čitatelje Glasnika želimo upoznati s njegovom osobom člancima koji su pronađeni u ostavštini Sluge Božjega Alojzija Stepinca.

"Marko Stjepan Krizin, Hrvat iz Zagrebačke Biskupije"

15. siječnja 1905.

Dok me bude u životu, uvijek ću se ugodno sjećati nedjelje 15. siječnja 1905. godine, kad je u velebnoj crkvi sv. Petra u Rimu bio proglašen blaženim naš Marko Stjepan Krizin, Križevčanin.

Za vrijeme, što sam boravio u Rimu u istom zavodu, u kojem je pred više od tri stotine godina bio i blaženi naš Marko, imao sam više puta prilike, da budem kod svečanosti, kad su blaženici Božji bili proglašeni svetima (...).

Rekao sam da sam za vrijeme svoga boravka u Rimu bio više puta kod tih doista velebnih svečanosti, ali moram priznati, da me kod nijedne nisu obuzimala ona čuvstva, kojih mi je bilo srce prepuno 15. siječnja 1905. kod beatifikacije, proglašenja blaženim našega Marka Križevčanina.

Kad je bio određen dan, kad će se Marko Križevčanin zajedno s dva druga svoja mučenika iz Družbe Isusove proglasiti blaženim, zaputio se u Rim blagopokojni zagrebački Nadbiskup Posilović s nekoliko svećenika i drugih odličnika iz Zagreba, a i rodni grad Markov, Križevci, odaslao je deputaciju odličnih građana od neko trideset lica. Došao je na beatifikaciju i grčkokatolički križevački vladika, sada i on pokojni, Julije Drohobeczky. S nadbiskupom Posilovićem došao je i pisac ovih redaka,pa zato eto i želi da opiše samu svečanost beatifikacije kao i neke uspomene na lijepe dane, što ih je tom zgodom proveo u Rimu zajedno sa svim tim našim Hrvatima.

Došli smo u Rim nekoliko dana prije same beatifikacije. Ono par dana razgledavali su križevački građani, a i drugi, koji još nisu bili u Rimu, znamenitosti vječnoga grada. Tih pak znamenitosti imade, te bi morao mjesece i mjesece boraviti u tom središtu kršćanstva, da ih sve barem površno vidiš. Da ih proučavaš, morao bi biti tu godine i godine.

Bl. Marko Križevčanin, mučenik

Jednoga dana smo pošli u najveće rimske katakombe sv. Kalista. U blizini katakomba je glasovita bazilika sv. Sebastijana, oko koje su sada u najnovije vrijeme iskopali nove prekrasne katakombe, u kojima su gotovo cijele sobe divno još uščuvane. Sve su hodočasnike katakombe veoma zanimale. Kako i ne bi? Ta tu su se zaklanjali prvi kršćani pred bijesom svemožnih rimskih careva, tu su vršili službu Božju, tu su se jačali kruhom života za mučeničku smrt. Svi oni grobovi izdubeni u stijene dugih onih hodnika, kojima stupaš, a da i ne opažaš, kako silaziš iz jednoga sprata u drugi sprat sve dublje u zemlju, svi ti grobovi živa su ti propovijed o čvrstoći vjere prvih kršćana, o žarkoj njihovoj ljubavi prema Isusu Kristu Gospodinu i o nepokolebljivoj njemu vjernosti.

Ostavili smo katakombe i zaputili se glasovitom prastarom cestom - via Appia - u Rim. Pošli smo pješke. Ja sam kao vođa toga hodočašća išao s nekolicinom naprijed, a križevački građani iza nas. Tako u razgovoru ja se okrenem i opazim: mojih Križevčana nema za nama. Gdje su? Kuda su? U brizi, da se ne izgube, krenuo sam natrag. Nisam dugo išao, kad najednom čujem hrvatski razgovor i hrvatski glas: "Ajte k nama!" Moji ti građani ožedniše, opaziše jednu gostionicu, pa ajde svi unutra. Nije to bila kakva velika, uredna gostiona, kakove smo mi vični gledati ovdje doma. Ne. Praktički gostioničar pretvorio je jedan hodnik, na koji se ulazilo u još nedovršenu kuću, u gostionicu. Nad gostionicom se dizala zgrada sa dva, tri kata, ali u gradnji napuštena, dakle neokrečena, bez prozora, vrata i krova. Kako je sama gostionica bila ne baš lijepa izgleda, vino se u njoj točilo izvrsno, a to su naši dragi Hrvati brzo nanjušili i posjedali oko dosta dugoga stola. Ali kako nam se žurilo dalje, morao sam ih brzo potjerati, a to nekako nije bilo pravo ni gostioničaru ni gostima. No dobri se Križevčani pokoriše i mi odosmo put Rima.

Ovo mi se ugodno usjeklo u pamet, a iznosim to samo u pohvalu dobroćudnih zemljaka i sugrađana blaženoga našega Marka.

Napokon je svanuo 15. siječnja. Davno prije, no što se počela sama svečanost, pošli smo mi hrvatski hodočasnici u crkvu sv. Petra. Kao zemljacima blaženoga Marka dadoše nam veoma odlično mjesto, otkale smo sve lijepo vidjeli i dobro čuli. Crkva sv. Petra bila je posebno ukrašena, a osobito veliki prostor pred oltarom Stolice sv. Petra, gdje se svečanost i vršila. Tisuće svijeća uza stijene i na stropu veoma su

Bl. Marko Križevčanin i drugovi mučenici

uveličale samu svečanost. I sam oltar bio je sjajno rasvijetljen,samo je slika blaženika na oltaru bila zastrta. U crkvi se skupilo veoma mnogo svijeta, a svima je udarala u oči lijepa grupa crveno obučenih pitomaca zavoda Germanikuma, u kojem je nekoć kao pitomac njegov učio sveto bogoslovlje i naš Marko Križevčanin. Poznato je, da je odijelo pitomaca glasovitoga toga zavoda, u kome je učilo i mnogo naših glasovitih hrvatskih svećenika, crvene boje, pa se zato ovi pitomci na prvi mah raspoznavaju i u najvećoj gužvi svijeta.

S pitomcima Germanikuma prisustvovali su ovoj svečanosti i svi slušači glasovitoga Gregorijanskoga sveučilišta, gdje je kao pitomac Germanikuma i naš Marko slušao predavanja iz svete Božje znanosti.

S posebnim čeznućem čekali smo, kad će se započeti obred, kad će naš Marko Križevčanin biti proglašem blaženim. A kako i ne bi? Ta Marko Križvačanin je naš, on je naše gore list, on je Hrvat. I prije tri stotine godina on je s ponosom isticao: Ja, Marko Stjepan Krizin, Hrvat iz zagrebačke biskupije. A kako je bilo pri duši tek našim čestitim Križevčanima, kojih se duboko doimala tako svečano opremljena crkva sv. Petra, kad su vidjeli, da je sve to učinjeno u čast njihova zemljaka, sugrađanina njihova, njihova Marka, kojemu će se sad na moliti kao blaženomu ugodniku Božjemu.

U 10 sati se započela svečanost. U dugoj povorci crkvenih knezova i drugih odličnika prvi su bili kardinali Svete Rimske Crkve. Gotovo svi kardinali, koji su tada bili u Rimu, došli su na ovu svečanost. Iza kardinala stupali su biskupi. Među biskupima su naši hodočasnici vidjeli i naše biskupe: zagrebačkoga nadbiskupa Posilovića i križevačkoga vladiku Drohobeczkoga. Bio je nazočan i kašovski biskup Fischer-Colbrie, biskup onoga grada, gdje je Marko Križevčanin sa svoja dva druga, s Isusovcima Stjepanom Pongracom i Melkiorom Grodecom, umro groznom mučeničkom smrti. Taj Fischer-Colbrie bio je veoma plemenit čovjek, koji je kao biskup izvanredno ljubio svoje duhovno stado. Kao biskup on je učio slovački, da s vjernicima svojim Slovacima uzmogne razgovarati u materinskom njihovu jeziku.

Iza biskupa bili su u povorci prelati Kongregacije svetih obreda, na koju spada i beatifikacija i kanonizacija ugodnika Božjih. Poslije prelata dolazili su kanonici crkve sv. Petra.

Kad je došao pred oltar posvećeni biskup ostrogonski Dr. Kohl, koji je bio određen, da pjeva svečanu biskupsku misu u čast novih blaženih mučenika, stupio je na priređenu za to propovijedaonicu jedan svećenik da pročita breve, ispravu, kojom Papa proglašuje našega Marka Križevčanina, Stjepana Pongraca i Melkiora Grodeca, blaženima.

Čim je taj svećenik pročitao breve, zapjeva biskup pred oltarom "Tebe Boga hvalimo". U taj čas spusti se zastor sa slike, koja je pretstavljala tri mučenika za svetu vjeru u slavi nebeskoj, a u taj čas zasjaše u moru električnoga svjetla zrake oko slike blaženih mučenika. To je bio momenat, koji se ne da opisati. U isti čas, što je bila otkrivena slika, u isti čas su planule u svjetlu ogromne i guste zrake oko slike, a cijeli je onaj veliki oltar zasjao u jednom svjetlu. Naši su dobri Križevčani od zanosa plakali - ta našli su se kao da su u raju. Razumljivo je, da smo svi, koji smo znali latinski, pod dojmom svega, što smo čuli i vidjeli, iz punih grudi pjevali Bogu hvalu, što eto među blaženicima raja gledamo i

Blaženi mučenici:
M. Grodecz D.J.
Marko Križevčanin, S. Pongracz D.J.

našega svećenika, krv od naše krvi, dijete hrvatskoga naroda, Hrvata Marka Križevčanina.

Kad se svršio "Te Deum" započela se pontifikalna sv. misa, u kojoj je biskup prvi put pjevao molitvu na čast novih blaženih mučenika.

Puni svetog zanosa i iskrenoga oduševljenja ostavili smo crkvu sv. Petra. Dakako da se cijeli taj dan nije razgovaralo ni o čemu drugomu, nego o onome, što smo doživjeli u najbližoj blizini groba prvaka svetih Apostola, svetoga Petra, što se nas svih tako duboko dojmilo.

Poslije podne smo se opet našli u crkvi sv. Petra. Sada je bilo u crkvi gotovo više svijeta, negoli prije podne. Na svečanost poslije podne doći će i sv. Otac Papa Pijo X. Oltar Stolice sv. Petra sa slikom novih blaženih mučenika bio je odmah sjajno rasvijetljen. U sjaju toga svjetla očekivali su naši hodočasnici Papin dolazak. I doista opazismo daleko u dnu crkve Sv. Oca, koga su nosili na nosiljci. Svijet ga je šuteći pozdravljao, a on sam je očinski blagoslivljao na desno i na lijevo, kako su ga nosili. Za Leona XIII., a i prije, dočekivali su vjernici Papin dolazak u crkvu sv. Petra urnebesnim aplauzom i gromkim klicanjem. Klicalo mu se u svim jezicima: "Živio Papa!", "Živio Papa Kralj", pa

što se Papa više približavao oltaru nad grobom sv. Petra, vjernici su mu klicali jače, gromkije. Klicanje se stišalo, kad je Papa došao do oltara, izišao iz nosiljke i stao se oblačiti za sveti obred. Ovo je klicanje Pijo X. zabranio, pa su ga ljudi pozdravljali mašući prema njemu rukama i rupcima.

Kad je Papa Pijo X. došao pred oltar Stolice sv. Petra, na kojem su bile izložene svete moći blaženih mučenika, našao je već ondje kardinale i biskupe, a među njima i naše hrvatske biskupe, dra Posilovića i Drohobeczkoga, te razne prelate. Odmah je kleknuo i molio se. Cijelo vrijeme, što je trajala svečanost, Pijo X. se molio s takovom pobožnošću, te su ga svi, koji su ga tu gledali udubena u molitvu, promatrali s udivljenjem. Klečao je nepomično, pa je bio više nalik na mramorni kip svoga pretšasnika Pija VI. nad grobom sv. Petra. Makar je bila u crkvi sila svijeta, za vrijeme cijele ove popoldašnje svečanosti bio je potpuni mir, potpuna u crkvi tišina.

Ova se svečanost završila blagoslovom s Presvetim Sakramentom.

Kad je sv. Otac primio - kako je to u takovim slučajevima običaj - veliku kitu cvijeća, koju su mu predala tri pitomca Germanikuma, lijepo uvezani životopis trojice novih blaženih, a i umjetničku njihovu sliku, dao je papinski svoj blagoslov nama hodočasnicima i svim vjernicima sakupljenima kod te svečanosti, a onda je ostavio crkvu sv. Petra i otišao u svoje odaje.

Papa Pijo X. je svojom pobožnošću i svojom ljubežljivošću opčarao sve. Naši hodočasnici, a poimence sugrađani blaženoga našega Marka bili su oduševljeni i u oduševljenju svome nisu se mogli otrgnuti od sjaja i ljepote svega, što su vidjeli i čuli.

Ovom popoldašnjom svečanošću završila se beatifikacija mučenika, našega Marka Križevčanina i njegovih drugova.

Drugi dan primio je Pijo X. naše hrvatske hodočasnike u posebnu audijenciju. Audijencija je bila poslije podne. Papa nas je sve primio kao pravi otac. Nadbiskup Posilović ga vrlo lijepo pozdravio, a Papa je nadbiskupu odgovorio veoma srdačno, a u svome govoru dotaknuo se svake misli nadbiskupova govora. Žao mi je, što sam već zaboravio sadržaj Papina govora, ali toga se živo sjećam, da smo svi hodočasnici ponijeli iz ove audijencije najugodniju uspomenu na Papu i na veliku ljubav, koju nam je očitovao u svojem govoru i u cijelome svome vladanju prema nama u ovoj audijenciji.

Prije nego završim, samo ću jedno još spomenuti.

Među hrvatskim hodočasnicima bio je tom zgodom u Rimu i vanredno popularni župnik sv. Marka u Zagrebu, dr. Stjepan Boroša. On je sve lijepo vršio s nama, s nama se radovao i uživao u svečanostima u crkvi sv. Petra, ali Bog je odredio, da se ne vrati s nama u našu Hrvatsku. Obolio je od upale pluća i u Rimu, u našem zavodu sv. Jeronima, umro koje osam dana, otkako smo mi hodočasnici ostavili vječni grad. Umro je u Rimu, ali brojni prijatelji njegovi htjedoše da bude sahranjen u našem Zagrebu, koji ga je toliko volio. Veličajni sprovod, na kojem je bio - može se bez pretjerivanja reći - cijeli Zagreb, kojim je otpraćen na Mirogoj ljubimac Zagrepčana katolika, bio je u neku ruku konačni završetak naših rimskih svečanosti.

Dr. Josip Lončarić (Glasnik sv. Josipa, 15. siječnja 1905., str. 7-12)

UMRO JE U MUKAMA PALJEN BAKLJAMA

Sveti Križevčanin

Početkom sedamnaestog stoljeća ostali su još samo "ostaci ostataka" nekadanje Hrvatske. Sva se, tako reći, mogla razgledati sa starog tornja zagrebačke katedrale. Turci su kroz godine pootrgali sve komad po komad zemlje i odveli u ropstvo tisuće i tisuće naroda. Takvoj su oslabljenoj Hrvatskoj i Mleci mogli lako oduzeti sav jug. Pa još i na najjadniji komadićak Hrvatske nesmetano su upadali turski zulumčari i otimali svakog ljeta i jeseni sve, što je priraslo i doraslo: ljetinu, blago, djevojke i momke.

Život je bio težak kao u paklu. Premnoge su hrvatske obitelji morale zato ostavljati domove i bježati u tuđinu. Bježalo se na zapad i sjever. U Prekmurje, Gradišće (Burgenland), mimo Beča i Bratislave (Požuna) sve do braće sjevernih Slavena.

U to najteže vrijeme po Hrvate rodio se u Križevcima roditeljima, kojima je prezime valjda bilo Stjepan ili Štefan, sinčić Marko. I radovali se otac i majka djetetu i strahovali za nj. Znali su, da će im sin morati biti borac za krst i slobodu i mučenik za vjeru i dom. Sam se mali Marko, jedva što je znao govoriti, zavjetovao, da će to biti. Zavjetovao se Majci Božjoj, Kraljici Hrvata.

I jedva što je Marko dorastao do oružja, poslali ga roditelji u vojničku školu u štajerski Gradac. Nego umjesto za vojnika, časnika, izučio mladić za svećenika. Bio je odlični đak, pa su ga iz sjemeništa poslali na visoko bogoslovno učilište u Rim. U Rimu se još sačuvao vlastoručni potpis mladog bogoslova, kako se upisao u zavod. Potpisao se latinski: Marko Stjepan (Štefan?), Križevčanin, Hrvat iz biskupije zagrebačke. -

nastavak na 20. strani

nastavak sa 19. strane

Svršivši u Rimu bogosloviju bude zaređen pa se vratio u svoju jadnu domovinu Hrvatsku. Našao je tu još više jada i opustošenih domova i kuća pustih, jer su ukućani bili izbjegli u tuđinu. Moralo mu je krvariti srce. I sigurno je na mnoge svoje drage bjegunce pomišljao, kad se tako brzo odazvao pozivu ostrogonskog nadbiskupa Pazmanyja, da pođe daleko od svojih Križevaca i Hrvatske - u sjevernu Ugarsku do Szeplaka i Košica.

Pošao je onamo, ne da izmakne borbi, nego da uđe u još opasniji boj s protestantima, koji su ondje mačem u ruci širili novu svoju vjeru protiv katoličke. Marko je u Ugarskoj čuvao svoje bjegunce, a i mnoge vojnike Hrvate, u dalekoj tuđini od neprijatelja vjere, propovijedajući im i učeći ih hrvatski, kao što je Melkior Grodec, isusovac, propovijedao Slovacima i Nijemcima slovački i njemački, a isusovac Stjepan Pongrac madžarski. I sva ta tri borca za katoličku vjeru i samo radi vjere katoličke prepatili su najteže mučeništvo i groznu smrt.

Protestant Rakoci i protestantska soldačija uhvatili su Marka s obojicom isusovaca. Zatvorili ih. Mučili glađu i žeđom mnogo dana. Marka su i mitom i obećanjem visokih časti kušali nagovoriti na otpad od Pape i katoličanstva. Kad im sve to nije uspjelo, izmislili su najteže i najsramotnije tjelesne muke. Bakljama su palili živa tjelesa čekajući, kad će mučenici smalaksati.

Ali Marko Stjepan Križevčanin, Hrvat, nije prestao sazivati u pomoć Isusa i Mariju, Majku Božju, Kraljicu Hrvata, kojoj se još kao dijete zavjetovao, da će biti borac za krst i slobodu, za vjeru i dom.

I umro je u mukama paljen bakljama.

Njegovim su drugovima isusovcima Grodecu i Pongracu odrubili glave.

Dogodilo se to u Košicama noću od 7. na 8. dan mjeseca rujna 1619. a pred trideset godina 15. siječnja okitila ih je Crkva aureolom blaženika.

Dr. Velimir Deželić

(Obitelj, 27. siječnja 1935., str. 63-64)

Vjernost Papi zapečatio krvlju

Okružnica o bl. Marku Križevčaninu

Časnome kleru i vjernicima nadbiskupije zagrebačke!

Ove se godine navršuje 30. godina, što je Papa Pijo X. proglasio blaženim našega zemljaka Marka Križevčanina. Sveta je naša dužnost, da se dragom Bogu zahvalimo za taj važni događaj i sve dobro, što nam je milostivi Bog udijelio kroz to vrijeme po ovom svom ugodniku. Na zahvalu nas sili naravna sklonost, a i apostol nas opominje na to kada veli: "Na svemu zahvaljujte, jer to hoće Bog od vas u Kristu Isusu"

(1 Sol.5,18). Osim toga zahvala za primljene milosti najbolja je preporuka kod Gospodina Boga za nove milosti.

Blaženi Marko Križevčanin rodio se u Križevcima oko god. 1580. Već je u prvoj mladosti odavao znakove duboke i iskrene pobožnosti. Odan je bio Majci Božjoj i tu je svoju odanost očuvao kroz čitav svoj život. Mariji se dnevno utjecao i zadnja mu riječ kod smrti bila ime Marijino. Roditelji ga poslaše na škole u Beč i zatim god. 1606. u Grac. Tu se upisa 26. VIII. 1607. u Marijinu kongregaciju. Marko je vazda živio po načelima sv. vjere te je već tada mogao, o sebi posvjedočiti: "Živim u vjeri Sina Božjega, koji me je ljubio i predao sebe za mene. Ne odbacujem milosti Božje." (Gal. 2, 20-21). Iz Graca ode u vječni Rim te je ondje 1. XI. 1611. stupio u glasoviti zavod Germanikum. Tu je napisano i sada o našem Blaženiku, da "se je dobro vladao", i bio primjerom svojim drugovima riječju i djelom. Blaženi se Marko 11. IX. 1615. vratio u Hrvatsku kao svećenik, pun duha Božjega i ljubavi prema neumrlim dušama. Odmah se dao na pastorizaciju u Križevcima i okolici. Ondje je privodio duše k Bogu, poticao ih na često primanje Tijela Isusova i uzoran kršćanski život. Nije dugo potrajalo i za to djelovanje je doznao ugarski primas Pazmany, apostol svog vremena, te Marka pozove k sebi. Blaženi Marko se odazva i primas ga god. 1616. imenova profesorom i ravnateljem sjemeništa u Trnavi i zatim kanonikom u Ostrogonu. Iz cijelog njegovog života zrcali se njegova nadasve živa vjera pa nije čudo da je hlepio za mučeničkom krunom. Znao je, da je Bogu mila živa vjera, te da bez nje nema kršćanskog savršenstva. Ta nije li Isus kazao i naredio: "Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš na nebesima" (Mat. 5, 48)?

Blagoslov temeljnoga kamena crkve bl. Marka Križevčanina u Zagrebu 23. lipnja 1940. Nadbiskup Stepinac polaže povelju u kamen temeljac

Nije li Spasitelj javno pohvalio vjeru stotnikovu: "Zaista vam kažem, ne nađoh tolike vjere u Izraelu" (ib. 8, 10). Ni ženi Kananejki ne može da odbije njezinu molbu nego veli: "Ženo! Velika je vjera tvoja, nek se ispuni želja tvoja" (ib. 15, 28). Božanski učitelj jamči učenicima: "Ako imate vjeru i ne posumnjate i rečete ovoj gori: Digni se i baci u more, bit će vam" (ib. 21, 22). Zato su i apostoli stupili pred Isusa i rekli mu ponizno: "Umnoži nam vjeru" (Lk. 17,5).

Predragi vjernici! Mi vjerujemo, da je Isus Sin Božji, da je Isus Bog! No vjera se očituje djelima. Zato će biti od velike koristi za nas, ako prigodom 30-godišnjice proglašenja blaženim Marka Križevčanina malo uđemo u se, malo se saberemo i ispitamo, da li mi barem približno očitujemo vjeru svoju djelima, kao što ju je očitovao blaženi naš zemljak Marko Križevčanin? Ispitajmo se malo, da li i mi onako neustrašivo ispovijedamo vjeru svoju katoličku kao što ju je ispovjedao On? Da li mi gojimo pobožnosti Majci Božjoj kao što ju je gojio On? Da li se i mi trudimo da budemo apostoli katoličke misli kao što se trudio On?

Blaženi je Marko živio u doba, kada su u Ugarskoj Kalvinci nasrtljivo ustajali protiv katolika. U tome se istaknuo Gabor Betlen i njegova desna ruka Đuro Rakoczy. Ovaj je zadnji 5. IX. 1619. s 18.000 vojnika osvojio grad Košice, gdje se tada nalazio naš blaženik. S njime su bila i dva Isusovca: Melkior Grodecz i Stjepan Pongracz. Buntovnici ih svu trojicu uhvatiše i zatvoriše u jednu sobu kraljevske palače. Znali su ti neprijatelji sv. Crkve, da će lako predobiti za se stado, kome otmu pastire, prema onoj: "Udarit ću pastira i ovce će se raspršiti!" (Mk. 14, 27). Ta ova su trojica učvršćavala narod u sv. vjeri i ljubavi prema sv. Majci Crkvi. Utvrđivali ga živom riječju, propovijedima, dijeljenjem sv. sakramenata, potičući na čestu sv. pričest, prema onon sv. Pavla apostola: "Propovijedaj riječ, nastoj u zgodno vrijeme, i u nevrijeme, pokaraj, zaprijeti, umoli, učeći sa svom strpljivošću, jer će biti vrijeme, kada zdrave nauke neće primati, nego će si po svojim požudama nakupiti učitelja, jer ih uši svrbe. I odvratit će uši od istine, a okrenut će se bajkama." (2 Tim. 4, 2-3).

Predragi vjernici! Zar ne gledamo i mi u našim krajevima, kako neki, koje je sv. Mati Crkva na svom krilu odgojila, odvraćaju uši od istine Božje i okreću lice svoje od svoje Majke rimokatoličke Crkve? A razlog? Jedni iz pustih zemaljskih interesa kao Ezav, što je prodao svoje prvorođenstvo za zdjelu leće. Drugi jer nisu učvrstili svoje vjere zanemarujući milosti, pa je svaki vjetrić ili novotarija kadra da ih poruši kao stablo bez korijena. Treći jer traže u sv. vjeri svoje želje, a ne svetost života i ispunjavanje volje Božje. Ovakovi ne ljube sv. Crkvu, kako po Isusu Bog traži i želi. Ugledajmo se zato u bl. Marka Križevčanina. Kalvin Rakoczy htio je pod svaku cijenu da blaž. Marka Križevčanina predobije za svoje krivovjerje, za kalvninizam,pa je k Blaženiku poslao svoga pouzdanika. Ovaj reče blaž. Marku, kako mu plemići poručuju, da će mu dati sva dobra szeplačke opatije, ako otpadne od rimokatoličke Crkve. Blaženik je odgovorio: "Razumijem dobro, što mi poručuju velikaši. No ja dobro znadem, da szeplačka dobra nijesu ni gospode velikaša, a ni moja, nego časnoga kaptola ostrogonskoga, koja ni ja nijesam imao pravo nikome dijeliti, a niti gospoda velikaši meni podijeliti mogu. Što se pak vjere tiče, druge vjere ne poznajem, nego katoličku, a nju ću s Božjom pomoći do zadnjeg daha držati, pa nema obećanja, koja bi me sklonila, da je ostavim." Sjetio se blaženi Marko riječi svog božanskog Učitelja: "Kojigod prizna mene pred ljudima, priznat ću i ja njega pred Ocem svojim, koji je na nebesima." (Mat. 10, 32). Isus je unaprijed kazao svojim učenicima: "Predavati će vas sudovima i po svojim zbornicama bičevati će vas i pred upravitelje i kraljeve vodit će vas poradi mene za svjedočanstvo njima i neznabošcima. A kad vas predadu, ne budite zabrinuti, kako ćete ili što ćete govoriti, jer će vam se dati u onaj čas, što ćete kazati (ib. 17-19). Nije učenik nad učiteljem (ib. 24). Ako su mene progonili, i vas će progoniti (Iv. 15, 20). Blago onima, koji trpe progon pravde radi. (Mat. 5, 10). Od ljubavi nitko veće nema, da tko položi život svoj za svoje prijatelje" (Iv. 15, 13). Kalvinci su dugo, raznovrsno i strašno mučili blaženog Marka i njegova dva druga, te muke njihove ne zaostaju za mukama prvih kršćana u doba poganskih progona u Rimskoj državi. No ova su tri junaka podnijela rado i spremno sve muke, jer je u njihovoj duši plamsala jaka vatra ljubavi Bogu i njegovoj sv. rimokatoličkoj Crkvi. Oni su mogli kazati: "Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove? Nevolja ili stiska ili progonstvo? Ili glad ili golotinja ili pogibao ili mač? Ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sadašnjost, ni budućnost, ni sile, ni visina, ni dubina, ni drugo kakvo stvorenje ne može nas rastaviti od ljubavi Božje, koja je u Kristu Isusu Gospodinu našemu" (Rim. 8, 35-39).

Blaženi je Marko i u najtežim mukama, gladi i žeđi ostao vazda vjeran sin svete Majke Crkve.

I sada udaraju na Crkvu katoličku valovi sa svih strana; valovi krivovjerja i bezboštva. Čas podmuklo, čas otvoreno, sad štampom, sad živom riječju, katkada pod plaštem narodnih probitaka, katkada pod izlikom društvenog napretka, ali svi ti udarci smjeraju jednome cilju - da poruše rimokatoličku Crkvu. Svi ti pokusi hoće da nas otcijepe od prave Crkve Kristove i od njezine glave sv. Oca Pape. što ćemo mi na sve to? Učinit ćemo ono, što radi bršljan. Kad ga vjetar udara, on se još jače pričvrsti uz tvrdi hrast. Tako i mi uz crkvu rimokatoličku i njezinu vrhovnu glavu sv. Oca po primjeru blaženog Marka Križevčanina. Zato i veli Isus: "Svaki, koji sluša moje riječi i izvršuje ih, bit će kao razboriti čovjek, koji sagradi svoju kuću na stijeni. I zapljušti pljusak i navali bujica i dunuše vjetrovi i udariše na kuću onu i ne pade, jer bijaše sagrađena na stijeni" (Mat. 7, 24-25). Kad su kalvinski vojnici provalili u sobu, gdje je bio bl. Marko sa svojim drugovima mučenicima, oteše im crkvene dragocjenosti i odijela i napokon doviknuše: "Spremajte se na smrt!" Kad upitaše za uzrok, odgovore im vojnici: "Jer ste papiste. Uostalom sutra ćete vidjeti". Papiste! Ne rijetko se dovikuje i nama danas ta riječ. No mi rimokatolici ne trebamo se toga ni najmanje stiditi, jer je to Božja volja i zapovijed, da sv. Oca Papu poštujemo kao vrhovnu glavu Crkve i tu naredbu Kristovu ne smijemo nikada pogaziti, pa ni uz cijenu života.

Blaženi Marko Križevčanin je svoju odanost prema sv. Ocu Papi zapečatio svojom krvlju. Volio je i u smrt, nego li da se i za čas pokoleba u toj odanosti. Kalvinci su ga smaknuli kao papistu, a Bog ga je proslavio čudesima i time pokazao, da je Marko pravo učinio.

Iza svega ovoga, dragi vjernici, vidimo, da je naša dužnost, da dostojno proslavimo blaženog Marka

nastavak na 23. strani

Blaženomu Marku Krizinu

Spjevao: **Milan Pavelić D. I.**

Moderato. Uglazbila: **S. M. Tarzicija Fosić.**

mf

Bo- žji bor-če, slav-ni Mar-ko, si- - ne ro- da hr - vat- skog,

f

du- hu tvom ko sun-ce žar-ko, već na ze - mlji sja- o Bog.

Pripjev:

p

Mu- če- ni- če krot-ki, ja- ki, mo- li za svoj rod i dom,

mf

da bi bi- o Hr-vat sva - ki, *f* vje-ran ko Ti Bo-gu svom,

vje-ran ko Ti Bo- gu svom!

Božji borče, slavni Marko,
Sine roda hrvatskog,
Duhu tvom ko sunce žarko
Već na zemlji sjao Bog.

Pripjev: Mučeniče krotki, jaki,
Moli za svoj rod i dom,
Da bi bio Hrvat svaki
Vjeran ko ti Bogu svom!

Kod oltara svakog dana
Blistao si bijel ko snijeg,
Darom Janjca žrtvovana
Slavio si Svevišnjeg.

Ime Gospe milostive
U srce ti lilo slast,
Protiv bludnja vjere krive
Branio si njenu čast.

Svetog Oca držao si
Za glavara glava svih,
Naredbe mu slušao si
Poput riječi Kristovih.

U svem vazda ti si bio
Pravi Božji svećenik,
Stoga bijesom na te vrio
Svakog dobra protivnik.

Jadni sluge duha zloga
Mučili te gazeć stid,
Al ne svlado srca tvoga
Niti plam ni mača brid.

Krvnik ti je prerezao
Ljutim gvožđem nevin vrat,
U taj čas ti Isus dao
Vječnog žića vijenac zlat.

Do tri vijeka s vrela sreće
U nebu se napajaš,
A sad i na zemlji veće
Blaženim se nazivaš.

Blaženiče, s vječnih strana
Rodu svomu živo sjaj,
Spominji se naših rana,
Hod nam k nebu upravljaj!

(Glasnik sv. Josipa,
str. 43-44)

Križevčanina kao velikana u ljubavi i odanosti prema Bogu, sv. Crkvi i njezinoj glavi sv. Ocu Papi. Na to nas veže i zahvalnost prema Blaženiku, koji je sigurno od svoje smrti (7. IX. 1619.) do danas isprosio od Boga mnogo milosti našemu narodu.

Imajući sve ovo pred očima, postavili smo Katoličku Akciju u nadbiskupiji zagrebačkoj pod zaštitu blaženog Marka Križevčanina. On će nam isprositi, da katolici naše Nadbiskupije stupe odlučno pod barjak Kristov i ustrajno započnu "biti bojak dobar" (1 Tim. 1,18). Vruće želim, da svi vjernici zazivlju bez prestanka blaženoga Marka, te nam tako svima po njegovu zagovoru dragi Bog udijeli dar nepokolebive vjere, i tako postanemo "Kristov ugodan miris i među onima, koji se spasavaju i koji propadaju: jednima miris od smrti za smrt, a drugima miris od života za život" (2 Kor. 2, 15-16).

No treba da i vanjskim načinom proslavimo ove godine blaženoga Marka Križevčanina. Mi ćemo u Zagrebu to učiniti u katedrali i u drugim crkvama, o čemu će se vjernike pravodobno obavijestiti, a u ostaloj nadbiskupiji neka to bude na dan, koji odredi gosp. župnik. Tom prilikom neka nastupe sva društva Katoličke Akcije sa svojim barjacima kod svečane sv. Mise ili ophoda, a članovi i članice tih društava neka svakako pristupe taj dan k Stolu Gospodnjemu u nakani, te nam dragi Bog po zagovoru ovog svog mučenika oživi vjeru prema presv. Trojstvu, učvrsti odanost sv. Crkvi i sv. Ocu Papi.

Pravo je, da crkvenoj proslavi pridružimo i vanjsku pomoć zborovanja, akademija, predstava i slično. To se može izvesti i u razne dane tokom ove godine. Svakako neka ne izostane u tome ni jedna župa, a želim da mi se izvješće o proslavi pošalje odmah iza proslave.

Križevci, rodni grad blaženoga Marka kani osobitim načinom proslaviti ovu 30-godišnjicu beatifikacije. To je pravo i pohvalno.

Dao Bog, da ova zajednička proslava širom nadbiskupije dovede što prije do proglašenja svetim bl. Marka Križevčanina!

U Zagrebu, na dan Sv. Triju Kraljeva 1935.

+ Dr. Alojzije Stepinac, v. r.
nadbiskup-koadjutor
(Katolički list br. 2., 11. siječnja 1935., str. 13-15)

Blaženi Marko Križevčanin

Rođen 1989. - mučen 1619. - blažen proglašen 1905.

Betlen kneže, od Erdelja glava,
Davno veće ne može da spava,
Jedan san mu iz srca se ne da:
On već kraljem ugarskim se gleda.
Dugo veće krivovjerac ljuti
Po Ugarskoj tajom srca muti,
A kad niti svud poraspinjao,
Silnu vojsku hitro kupit stao,
Na Ugarsku sile upravio,
Sam sredinom naglo udario,
A na sjever šalje Rakocija,
Ponajljuću izmed svojih zmija:
"Generale, moj sokole sivi,
Komu Betlen odavna se divi,
Stupaj naprijed u grad i u sela,
I gdje ti se pokore vlastela,
Ko kost zemlje popovske im hiti,
I psi siti svi će s nama biti.
Po crkvama križ i slike spaljuj,
Svud oltare papinske razvaljuj;
Popovima, što ostave papu,
Puni blagom džepove i kapu,
Koji neće, na muke će, reci,
Još li neće, peci, kolji, sijeci!"
Rakoci je jedno s gospodarom:
Pali, ruši oltar za oltarom
I napokon pod Košice jaše,
Grad četama sa svih strana paše;
Nije mnogo s njim imao muke:
Izdajom ga dobio u ruke.
Tri u gradu bjahu svećenika,
Svaki od njih svećenička dika;
Isusovce poznaješ u dvama,
Poodmakli već su godinama,
Treći još je mlada duša žarka -
Zar ne znadeš Križevčanin Marka?
To je grana našeg jorgovana,
Krv hrvatska, Bogu darovana!
Krivovjerci od veselja skaču
I ko vrani vrh mrtvaca graču:
Popove im gradski dali oci...
Tad lukavo Marku će Rakoci:
"Isusovce, ljudskih duša lovce,
Ne bih dao ni za koje novce,
Na sve muke njih ću udariti,
Mukama im duše izvaditi.
Ali Tebe, Marko od Hrvata,
Držat ja ću kao svoga brata
I dat ću ti, eto, ništa manje
Neg seplačko čitavo imanje.
Samo nemoj ludo biti dijete,
Već pogrdi Mariju i svete,
Pali slike, čini dobro djelo:
Stani nogom na Križ i raspelo,
Na oltare i hostiju pljuni,
Antikrista rimskoga prokuni!"
Marko sluša, zgraža mu se duša,
Što mirnije odgovorit kuša:
"Hvala tebi, vrijedni gospodaru,
Hvala tebi na takovu daru:
Tog imanja ne možeš ti dati,
Ni ti dati nit ja uzimati,
Jer, gle, nije vaša to svojina,
Neg je Crkve Božja imovina.
A što želiš, da postanem Juda:
Ne, radije ja ću biti "luda"
I vazda ću kao Božje dijete
Zazivati Mariju i svete,
Vazda vršit ja ću dobra djela:
Štovat svete slike i raspela,
Pred oltarom pregibati nogu
Klanjajuć se u Hostiji Bogu,
Slušat Papu, glavnog učitelja,
Kao sama Krista Spasitelja!"
Krivovjerci ko mahniti hriplju,
Šake dižu i zubima škriplju,
Pogledima mole gospodara.
Kad taj strašnom riječju zrak propara,
Tad na Božjeg nasrnuše slugu
Kano vuci na ovcu u lugu.
Ogoliše njega poput prsta,
Ko Židovi nekad Isukrsta,
Naopako sapeše mu ruke,
Na ljute ga udariše muke:
Nogama ga i šakama biju,
Sramne riječi urlaju i viju;
Tad mu uže oko glave vežu,
Drvetom ga okreću i stežu,
Ti bi reko: puče glava sad na,
Iskočiše oba oka jadna;
A mučenik tek moli poti'o:
"Pomozite, Isuse, Marijo!"...
Krvnicima još se svršit ne da,
Driješe ruke, vezuju ih sprijeda,
Dlan uz dlan mu stiskuju što jače,
Po rukama o gredu ga kvače,
A na noge terete mu meću,
Da osjeti muku jošte veću.
Srca im se ne mogu da slegu,
Pa smolavim lučima ga žegu,
Pišu po njem perom od plamena
a pismena,
Nižući ih tamnorujnim tragom
Po papiru, živom tijelu nagom...
Pravedniče, Bože osvetniče,
Komu krv ta za odmazdom viče,
Ti znaš, što je podnio ti sluga
Dok trajala ta mu muka duga
Od ponoći do jutra rumena,
Kadno bi mu glava odsječena!
Mukama su istim izmučili
Drugove mu pa ih usmrtili.
Šesnaest ljeta skoro je vrh trista,
Što si, Marko, patio za Krista;
Komu na um širom svijeta sada
Silni Betlen i Rakoci pada?
Makar su se slave naužili,
Iz svih čaša svjetske slasti pili,
Svijet je na njih tako radoznao
Ko i na snijeg, što je lani pao.
Što im istom duše postigoše?
Da l' vječnosti strašnoj izmakoše?
Ti tek pati nekoliko sati,
Pa ti poče višnja slava sjati,
Koja trajat u sve vjekove će
Pojeći te s vrela rajske sreće,
A po zemlji ko zvijezda nam sinu,
Kad te Crkva na oltare vinu.
Blaženiče, što med nama niče,
Krotki Marko, Kristov mučeniče,
O pogledaj s neba na Hrvate
I na boli, što ih s davna pate
Radi čina zlih i nesmišljenih,
Radi grijeha svojih nebrojenih!
O moli se, moli za nas vruće,
Da nam psovka ne raskopa kuće,
Da nestane kod nas odmetnika,
Da Bog da nam svetih svećenika,
Koji neće očijukat s vragom,
Već biti bedem svomu rodu dragom;
Moli, da nas patnja k Bogu vrati,
Da nauče misliti Hrvati!

Guslar
(Glasnik Srca Isusova, br. 3., ožujak 1935., str. 87-88)

Častite Majku Božju

Dvije poruke uz Gospin svibanj

Okupljajući se na svibanjske pobožnosti, u molitvi za mir i tolike nakane Crkve i naše potrebe, molimo za veliko i neograničeno pouzdanje u Boga koji nam, u svim kušnjama života, može i hoće pomoći. U svojoj oporuci, napisanoj u Krašiću 28. svibnja 1957., Sluga Božji svjedoči da takvo pouzdanje proizlazi iz čašćenja Majke Božje. Reče:

"Ako budete uvijek iskreno štovali i ljubili Bogorodicu, onda će se i na vama ispuniti ono, što veli Mudrac: 'Tko časti majku, sabire blago' (Sir 3, 4)."

Takovo pouzdanje on je zadobio upravo časteći Bogorodicu. To nam je posvjedočio u pismu napisanu za sužanjstva u Krašiću, nepoznatog datuma, naslovljenu s "Dragi doktore!":

"Ako se koji taj čovjek možda čudi, odakle u slabom čovjeku kardinalu Stepincu toliko pouzdanje, mogu Vam reći, što i Vi naslućujete u Vašem pismu, da je to od povjerenja u Bogorodicu i Djevicu Mariju, čiji je lik tako čudesno isprepleten s čitavim mojim životom. To povjerenje želim Vama i svim ostalima."

Pismo svećeniku, čije je ime ostalo nepoznato, u kojem Sluga Božji, kao mladi, gorljivi svećenik, poziva na skupljanje hrane za najsiromašnije u gradu Zagrebu, ujedno je i svjedočanstvo o izradi Pravilnika za Karitas Zagrebačke nadbiskupije.

Sabirna akcija za Karitas

Zagreb, dne 5.X.1933.

Dragi druže!

Katolički Karitativni Sekreterijat dobrim je dijelom Vaše djelo. Prilike u Zagrebu takodjer su Vam prilično poznate. Očajnije već jedva mogu da budu. Do danas je u našoj kartoteci ubilježeno možda već 4000 ljudi koji traže pomoć. Sjećam se da ste svojedobno iznosili prijedlog da se počne sabirna akcija za sabiranje živežnih namirnica po našim župama. Ja sam se protivio držeći da ne bi bilo nikakva uspjeha.

Međutim, razmišljajući, došao sam na misao da Vas uoči predstojeće zime zamolim, da pokušate u svojoj župi a ako je moguće i u drugim župama tamošnjeg dekanata pokušati sabirnu akciju živežnih namirnica kao brašna (ili pšenice u zrnu i kukuruza, jer mi možemo i ovdje dati samljeti), krumpira, graha, uopće svega što bi se moglo upotrebiti za prehranu gladnih. I to bi Vas molio ako je ikako moguće da dovršite prije 29. listopada, jer ćemo onda po prilici održati proslavu Ozanama, pa bismo vrlo rado da i Vi na istoj održite jedan praktični referat baš u cilju da se svima predoči važnost, svrha i način takve pomoći.

Nadamo se da će Vam stvar potpuno uspjeti, što bi bilo za našu stvar od ogromne važnosti. Ovih dana ćemo završiti "Pravilnik" (barem privremeni). Nemojte zaboraviti sekretarijata, makar ste i udaljeni!

Sa pozdravom u Kristu

A. Stepinac, s. r.

• • •

Pismo Sluge Božjega Sestrama karmelićankama Božanskog Srca, napisano u proljeće 1952., jedno je od prvih pisama koje je on napisao i odaslao nakon premještaja iz zatvora u Lepoglavi u sužanjstvo u Krašić. Ono je odraz Alojzijeve duboke vjere u Božje milosrđe i ljubav, te njegovog zrenja Božjeg djelovanja u prirodi. I ovo pismo pokazuje kako je duboko cijenio naslovnike svojih pisama. Naime, premda se u svim njegovim pismima susreće poruka na ustrajnost u vjeri i pozivu, drugačije će to reći biskupima, drugim riječima svećenicima, drukčije redovnicima i redovnicama ili vjernicima laicima.

Časne sestre
Karmelićanke Srca Isusova - Zagreb

Primio sam Vaše cijenjeno pismo sa dobrim željama k blagdanu Uskrsnuća Gospodnjega. Hvala od srca! I ja želim cijeloj Vašoj Družbi svako dobro od Boga. I to će nesumljivo doći, ako samo ustrajete u vjernosti dragom Bogu. Neka Vas ni najmanje ne plaše nevolje, koje proživljujemo. Ako pametan gospodar ne tovari više na svoje živinče negoli može nositi, zar bi dobri Bog mogao dopustiti, da mi budemo iskušani više nego možemo podnijeti? Ne, govori apostol, jer Bog je vjeran, i znade što smo i koliko možemo.

Gledam baš ovih dana ovdje, kako su se vratile laste, kako opet milo pjevaju slavuji, kako opet nanovo divno cvatu razna drveća, koja su nam se u zimi činila mrtva. Tako nam čitava priroda u slikama pokazuje, da pred Bogom ništa nije mrtvo, da On sve opet može oživjeti prema svojoj svetoj volji, kadgod Mu se svidi. Pa kao što svemoć Božja oživljuje ovu mrtvu prirodu, tako će bez sumnje vratiti opet pravi život nesretnom rodu ljudskom, nakon što ga je pohodio raznim nevoljama zaradi grijeha njegovih, jer "su svi putevi Gospodnji milosrdje i istina" (Tob 3, 2).

Čuvajte, dakle, neograničeno pouzdanje u Boga! Time iskazujete veliku čast Bogu, jer Mu i tako drugo ne možemo dati, a Vašoj Družbi osigurat će blagoslov Božji.

Vaš dar što ste ga ostavili prigodom posjeta Vaše sestre iz Holandije, dao sam za popravak ovdašnjih kapela, oštećenih prigodom rata. Hvala i Bog platio!

Uz sveti biskupski blagoslov

+ Alojzije, nadbiskup

NATJEČAJ ZA GLAZBU PJESME: "ŠTO ZNAČI ISUS"

U pismenoj ostavštini nalazi se pjesma Sluge Božjega Alojzija Stepinca, zasada jedina poznata. Prema sadržaju, oblikovana je na riječi iz "Nasljeduj Krista", koju je on kao zatočenik u Lepoglavi preveo s latinskog: "Blažen koji razumije što znači ljubiti Isusa, a prezirati samoga sebe. Tko se prilijepi uz stvorenje, propast će s njime; tko se prihvati Isusa, stajat će dovijeka. Njega ljubi i zadrži kao svog prijatelja koji te ne će ostaviti makar te svi ostavili, i koji ne će dopustiti da na koncu propadneš".

Što znači Isus

Biti bez Isusa gorki je pakao
Biti sa Isusom slatki je raj,
Bez Isusa svaki čovjek je skapao,
Zato, o Isuse, sebe mi daj!

Boli i jadi, tuga i žalost
Gdje nema Isusa, imaju moć,
Smijeh i veselje, sreća i radost
Gdje bude Isusa, opet će doć.

Oj, sinci Adama, kad biste znali,
Što znači Isus za svakoga nas,
Blago i život, sve biste dali,
Samo da Isus bude uz vas.

Postulatura kauze Sluge Božjega Alojzija Stepinca objavljuje ovu pjesmu s pozivom glazbenicima da je pjevno oblikuju. Time će doprinijeti poštovanju i vjerničkom nasljedovanju velikoga Sluge Božjega.

Dvije najuspješnije skladbe bit će nagrađene. Anonimni podnesak, s originalnim, rukom ispisanim tekstom i notama, uz lozinku, neka se do 30. lipnja 1995. pošalje na adresu: Postulatura Sluge Božjega Alojzija Stepinca, Kaptol 31, 41000 Zagreb.

Misa za dobročinitelje Kauze

10. ožujka 1995. Euharistijskom slavlju za dobročinitelje Kauze Sluge Božjega Alojzija Stepinca predsjedao je dr. Stanislav Vitković, uz asistenciju mons. Josipa Klarića i postulatora Kauze, a sviranjem i pjesmom uključili su se u svetu žrtvu i članovi vjeronaučne zajednice mladih vjernika iz župe Sv. Duha u Zagrebu.

• • •

Na Veliki ponedjeljak, 10. travnja, Euharistijskom slavlju za dobrotvore Kauze predsjedao je mons. Vladimir Stanković, ravnatelj za inozemnu pastvu i predsjednik hrvatskog karitasa. Liturgijsko pjevanje predvodile su sestre, novakinje i kandidatice karmelićanki Božanskog Srca Isusova. Uključujući u zajedničku molitvu sve dobročinitelje i prijatelje Kauze Mons. Stanković je održao slijedeću homiliju:

U prvom čitanju Mise na Veliki ponedjeljak Crkva nam iz Izaijine knjige iznosi prvu pjesmu o Sluzi Gospodnjem. Znamo da je taj sluga Gospodnji Isus Krist o čijoj muci i smrti razmišljamo u Velikom tjednu koji smo započeli. No te se misli mogu odnositi i na druge sluge Božje, svece i blaženike, jer i na njih je BOG IZLIO SVOGA DUHA. U ovom našem stoljeću i u ovom našem hrvatskom narodu, pravi BOŽJI SLUGA, IZABRANIK I MILJENIK, bio je kradinal Alojzije Stepinac. U posebno teškim prilikama za Crkvu i naš narod Bog je na nj SVOGA DUHA IZLIO. On nije imao nikakve zemaljske moći, nego je među moćnicima i tiranima svoga vremena, imao srca i samilosti za patnike pojedince, obitelji i za bol i tugu cijelog naroda. Bio je dobar da TRSKE NAPUKNUTE PRELOMIO NIJE, no hrabro je podigao svoj glas da DONESE PRAVO I PRAVICU PROGONJENIMA I SVEM NARODU: židovskom, hrvatskom, srpskom - i svima. Govorio je, propovijedao, pisao, tumačio istinu Božju pa se i za nj opravdano moglo reći da je sav kler u našoj Crkvi i sav narod ŽUDIO ZA NJEGOVIM NAUKOM. Znao je to i osjećao njegov narod da njegov stav, držanje i poruke, da to nije bila ljudska, Stepinčeva osobna mudrost, jer NJEGA JE GOSPODIN POZVAO I ČVRSTO GA ZA RUKU VODIO, a sve to zato da u onim mračnim i tužnim vremenima bude SVJETLOST PUCIMA; najprije svojim suvremenicima, ali i novim naraštajima od kojih mnogi tek sada mogu saznati pravu istinu o njemu i grijati se na suncu njegova primjera. Gospodin je izveo njega, SUŽNJA, iz Lepoglavske tamnice u kojoj je danas njegova ćelija kapelica i tako su se OTVORILE OčI TOLIKIM SLIJEPIMA.

Njemu je, prema psalmu 27., GOSPODIN BIO SVJETLO I SPASENJE. Crkva i njegov narod doživio je kako PROTIVNICI I DUŠMANI POSRĆU I PADAJU. Mi smo to doživjeli, a on je znao i predviđao što će se dogoditi i zato je uvijek bio PUN POUZDANJA, pa je duboko vjerovao DA ĆE UŽIVATI DOBRA GOSPODNJA U ZEMLJI ŽIVIH.

I dok pred nama u Velikom tjednu stoji lik Sluge Gospodnjega Isusa Krista, mučena i raspeta, ali i uskrsnula, i dok doživljavamo proslavu progonjenog Sluge Božjega Alojzija Stepinca, vjerujemo u riječ i snagu Bogočovjeka, napunjamo se hrabrošću i snagom na primjeru velikog zagrebačkog nadbiskupa i mi se UZDAMO U GOSPODINA, da će On ovo veliko zlo koje su nam nanijeli i još uvijek nanose neprijatelji čovječanstva, Boga, Crkve i hrvatskog naroda, da će to zlo konačno prestati pa ćemo i mi sa psalmistom doživjeti kako PROTIVNICI I DUŠMANI POSRĆU I PADAJU.

Ali u isto vrijeme trudit ćemo se da imamo veliko Stepinčevo srce koje nije poznavalo mržnje ni osvete. Poput raspeta Bogočovjeka koji razapet na križu ne proklinje nego moli: 'Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine'. Ako u sebi nadvladamo prirodni osjećaj osvete i mržnje, ako smo zajedno sa Stepincem spremni nositi svoj križ, ako se to čudo dogodi u nama i na nama, onda će se dogoditi drugo čudo: zbog naše će žrtve MNOGI POVJEROVATI U ISUSA, poput onih koji su vidjeli Lazara kojega je

ISUS USKRISIO OD MRTVIH. Neka Božji sluga Alojzije učini da i svi mi uskrsnemo iz svoga zla, da SE UZDAMO U GOSPODINA I TADA SE NEĆEMO POSTIDJETI DOVIJEKA!

• • •

Svakog 10. u mjesecu i nadalje se slavi u zagrebačkoj katedrali sveta Misa za sve dobrotvore koji svojom molitvom i darom doprinose pospješnijem postupku za proglašenje blaženim i svetim Sluge Božjega Alojzija Stepinca. Pozivaju se svi čitatelji Glasnika, štovatelji kardinala Stepinca i darovatelji Kauze neka se svakog 10. u mjesecu sjedine u svojoj osobnoj molitvi i u mislima s vjernicima nazočnima na svetoj Misi u katedrali. Takvo nas zajedništvovanje još više međusobno zbližava u vjeri i ljubavi, te nadahnjuje za nasljedovanje vrlina kojima se Krist Gospodin proslavio u životu Alojzija Stepinca.

Preminuo mons. Dragutin Nežić

Dana 30. siječnja 1995., u 88. godini života, preminuo je u pulskoj bolnici mons. Dragutin Nežić, umirovljeni biskup porečko-pulski. Mons. Nežić rođen je 28. siječnja 1908., u selu Dolnja Reka, župa Jastrebarsko. Nakon završene klasične gimnazije u Karlovcu, upisao je teologiju na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, a u zagrebačkoj katedrali zaređen je za svećenika 7. rujna 1930. Dvije godine bijaše kapelan u Požegi (1930-1932) a potom, kao pitomac Hrvatskog Zavoda Sv. Jeronima u Rimu, završava više bogoslovne nauke postigavši doktorat na papinskoj Univerzi Gregoriana (1932-1935). Nakon povratka u Zagreb, nadbiskup A. Bauer i nadbiskup koadjutor A. Stepinac dodijelili su mu službovanje u uredu Nadbiskupskog Duhovnog Stola u Zagrebu i imenovali ga nadbiskupskim ceremonijarom (1935-1939). Kroz to vrijeme često je pratio Slugu Božjega Alojzija Stepinca na njegovim pastirskim pohodima po Nadbiskupiji i ispisivao nadbiskupske dnevnike (kroniku) po vlastitom odabiru ili po diktiranju samog Sluge Božjega. U jesen 1939. vlč. Nežić opet polazi u Rim, gdje će kroz dvije godine vršiti službu duhovnika u Hrvatskom Papinskom Zavodu Sv. Jeronima, nakon čega će ga (1941) Sluga Božji imenovati duhovnikom u Bogoslovskom sjemeništu u Zagrebu, na kojoj će dužnosti ostati sve do 1947. Tada je imenovan za v. d. apostolskog administratora hrvatskog dijela Tršćansko-koparske biskupije, a 1948. bit će imenovan njezinim pravim administratorom. Godine 1949. imenovan je apostolskim administratorom Porečko-pulske biskupije, čime je pod jednu crkvenu upravu ujedinjena cijela hrvatska Istra. Godine 1950. mons. Nežić je posvećen za biskupa, a 1960. imenovan je rezidencijalnim biskupom porečko-pulskim, na kojoj će dužnosti ostati do umirovljenja godine 1984., kada će ga na biskupskoj stolici naslijediti mons. Antun Bogetić.

Mons. Stepinac u pratnji ceremonijara vlč. Dragutina Nežića i vlč. Josipa Šimečkoga, pohodio je Nežićev rodni dom u Reki kraj Jaske, gdje ih je dočekala sestra vlč. Nežića

Po brojnim se i značajnim djelima mons. Nežić proslavio u apostolskom radu u Istri, o čemu su, i zacijelo će to činiti ubuduće, izvijestila crkvena i društvena sredstva izvješćivanja.

Malo je tko tako osobno i istinski poznavao Slugu Božjega Alojzija Stepinca kao mons. Nežić. I rijetko su se sretali ljudi koji su tako produhovljeno i povijesno argumentirano govorili o Alojziju Stepincu kao što je to on svjedočio. Jer mons. Nežić bijaše istinit čovjek, s istančanim osjećajem za povijesne činjenice i pravdu, neposredni svjedok rada Sluge Božjega, godinama njegov sustolnik u blagovaonici, ceremonijar u obredima, pratilac na šetnjama i hodočašćima, kao prevoditelj mons. J. P. Hurleyu na suđenju Sluzi Božjemu (1946) svjedok poniženja i nepravedne osude Sluge Božjega, naslovnik mnogih značajnih pisama što ih je Sluga Božji odaslao iz sužanjstva u Krašiću, pa se može zaključiti o istinitosti njegova svjedočanstva. A on je, nakon umirovljenja, niz godina, svoja svjedočanstva bilježio, upotpunjavao i provjeravao, te ih, dovršene, proslijedio Crkvenome sudu.

Kao dugogodišnji postulator Kauze beatifikacije Sluge Božjega Josipa Langa i urednik Glasnika njegove beatifikacije, dobro je poznavao uredbe o proglašenjima blaženih i svetih. Iz tih važnih spoznaja i bogatog životnog iskustva često je u tisku i na radiju svjedočio o Sluzi Božjemu Alojziju Stepincu. Zanimljivo je njegovo izvorno svjedočanstvo o mučeništvu kardinala Stepinca: "I u Krašiću ga je komunistički režim tretirao sve do smrti kao svoga tamničkog zatvorenika. Umro je u svojstvu kažnjenika koji još nije izvršio svoju kaznu, umro je kao kažnjenik bez građanskih prava. Sluga Božji je zapravo 'coram Ecclesia' zbog toga pravi mučenik Crkve, jer je umro u progonstvu, poput sv. Martina I., pape, koji je umro na Krimu kao prognanik, a Crkva mu je priznala status mučenika."

Mons. Nežić pokopan je u Eufrazijevoj bazilici u Poreču 1. veljače 1995. čitatelji Glasnika neka ga preporuče u svoje molitve da mu Gospodin nagradi trud i dobra djela.

BOGOSLOVI U KRAŠIĆU

Ove godine navršava se trideset i pet godina od svetog i mučeničkog preminuća Sluge Božjega Alojzija Stepinca. Povodom ove obljetnice bogoslovi druge godine Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa, pod vodstvom animatora Zlatka Korena, đakona, 21.01.1995. pohodili su rodno mjesto blagopokojnog Kardinala.

U tijeku posjeta razgledali smo krašićku crkvu, gdje nam je sadašnji župnik vlč. Josip Balog u četrdesetminutnom sjećanju na život, posebno na boravak u Krašiću, zorno predočio čovjeka koji danas u srcima vjernika Hrvata, živi kao neizbrisivi pečat svjedočenja iskrene čovječnosti, kršćanskog ćudoređa, te vjernog svećeništva. Nakon toga pošli smo u župni stan, gdje smo pogledali prostor u kojem je blagopokojni Kardinal boravio.

Osjetili smo iskrenu radost, jer smo obnovili uspomene na čovjeka koji nam ostaje trajni primjer kršćanskog ćudoređa, uzornog svećeničkog života, a također i pouzdani zagovornik na našem putu do svećeništva.

Krašić smo ostavili iznoseći svoje osobne molitve i zahvale pred Presvetim, u krašićkoj crkvi, gdje je Sluga Božji Alojzije Stepinac izrastao u svećenika mučenika i gdje je završio svoje zemaljsko hodočašće na glasu svetosti.

Zagreb, 08.03.1995.

Zdravko Arić

Bogoslovi su se za uspomenu slikali pred glavnim oltarom krašićke župne crkve

Na adresu Glasnika prispjelo je ovo pismo, poziv na dopisivanje među mladim katolicima iz domovine i Kanade, s uzornim svjedočanstvom kršćanske dobrotvornosti:

Učiteljica: Marija Solin
IME I PREZIME, ADRESA
Michelle Beršinić, 75 Glen Valley Dr., Hamilton, Ont., Canada
Anthon Dragušica, 189 Grays Bd., Stoney Creek, Ont., Canada
Mario Đaković, 70 Glenburn Crt. Apt. 1207, Hamilton, Ont.,Canada
Steven Ferenac, 105 Valera Dr., Stoney Creek, Ont., Canada
Kristina Gojmerac, 81 Henley Dr., Stoney Creek, Ont., Canada
Kristina Grbeša, 289 Highridge Ave., Hamilton, Ont., Canada
Ivan Grubišić, 54 Shadeland Cr., Stoney Creek, Ont., Canada
Tommy Hribljan, 92 Lincoln Rd., Soney Creek, Ont., Canada
Maryann Kotarac, 35 Adriatic Blvd., Stoney Creek, Ont., Canada
Michael Kutleša, 44 MacDui Dr., Stoney Creek, Ont., Canada
Robert Kutleša, 35 Corman Place, Stoney Creek, Ont., Canada
Nikol Piškurić, 24 Hearthside Cr., Stoney Creek, Ont., Canada
Angela Stipić, 38 Sandy Dr., Stoney Creek, Ont., Canada
David Žugec, 41 Glenashton Dr., Stoney Creek, Ont., Canada

S našim malim darom od 200 dolara želimo pretplatiti na Glasnik i MAK nekoliko djece koja su u ovom strašnom ratu ostala bez roditelja. Molimo vas da naša imena stavite u MAK jer se želimo dopisivati s djecom iz Hrvatske. Svima Vama čestitamo Sretan Božić i blagoslovljenu 1995. Uz pozdrav i iskrenu zahvalu učiteljica Marija Solin s učenicima petog razreda Hrvatske škole iz Hamiltona.
Maria Solin
786 Cannon St. East
HAMILTON ONTARIO Canada L8L 2H2

U kolovozu 1935. pohodila je Slugu Božjega grupa rimskih kolega. Među njima bijaše i nedavno preminuli mons. Augustin Frotz. Dvojica su kolega prošetali(nadbiskupu s lijeve strane), pomoćni biskup u Kölnu, svjedok u Kauzi proglašenja blaženim Sluge Božjega i njezin dobrotovor (snimio mons. P. Bertoli, tajnik Nuncijature u Beogradu, sada kardinal)

Uredništvo Glasnika Postulature i ovdje rado prenosi imena mladih hrvatskih vjernika s pohvalom njihovoj dobroti. Pismo objavljujemo uzvraćajući zahvalom za dobre želje i molitvom, da slijedeći životni kršćanski primjer kardinala Alojzija Stepinca i oni postignu slavu neba.

U crkvi Naše Gospe Kraljice Hrvata u Torontu postavljen je lik blagopokojnog kardinala Stepinca, što ga je u bronci izradio hrvatski kipar i umjetnik Augustin Filipović iz Toronta. Bista je postavljena g. 1960. ispred crkve. Odlivena je u ljevaonici kompanije "STORMER BELL & BRASS FOUNDRY" također iz Toronta. Svotu za spomenutu bistu, u iznosu od 416.25 isplatio je gosp. Duško Bezić 3. listopada 1961. Župna hrvatska škola koja u Torontu djeluje od 1978. godine nosi također ime Sluge Božjega: "Hrvatska župna škola Kardinal Stepinac Toronto."

DOKUMENTI (5)

Kad je nakon Drugoga svjetskog rata na vlast u Jugoslaviji došao režim inspiriran i djelatan po ideologiji i metodama marksizma i boljševizma, sovjetskog uzorka, putem kojih su se profilirali najrazličitiji protuhrvatski i protukatolički stavovi, bilo je onemogućeno objektivno iznošenje činjenica o ratnim zbivanjima i poratnom progonu Katoličke crkve. Ta šutnja nametnuta Crkvi imala je za cilj obeshrabriti je, poniziti je i javnosti je predstavljati kao sustavnog neprijatelja narodnih interesa. Embargo na istinu o zagrebačkom nadbiskupu Alojziju Stepincu vrijedio je sve do pada toga režima.

U tom polustoljetnom razdoblju brojni su se izvjestitelji i pisari natjecali tko će više i bezobzirnije okaljati u domaćoj i svjetskoj javnosti lik ovoga hrabrog biskupa i iskrenog hrvatskog rodoljuba. Zbog takva tendencioznog pisanja istina se nije mogla probiti do svijesti i savjesti ljudi. Mnogi su bili obmanuti, zavedeni i, tako formirani, nastavili su širiti podvaljene im netočnosti. Nije pri tom isključena ni sablasna i sablažnjiva propaganda, koja je Crkvu u Hrvata i hrvatski narod nastojala diskreditirati i popljuvati. Začudo se i u najnovije vrijeme takvi nekorektni natpisi pojavljuju u javnosti.

Radi donošenja objektivnog suda o nekim dogadajima koji su se zbili u Drugom svjetskom ratu, u nastavcima ćemo donositi pojedine dokumente, koji će svim čitateljima i svim tražiteljima istine omogućiti istinito prikazivanje i tumačenje osobe Sluge Božjega. Tako ćemo iz broja u broj upoznavati desetke, stotine i tisuće osoba različitih narodnosti, vjeroispovijesti i svjetonazora, koji svoj životni iskoračaj iz bunkera smrti ili sablasti tamnice duguju zagrebačkom nadbiskupu Alojziju Stepincu.

23. Zbog nesebične zaštite i pružene pomoći nadbiskupa Stepinca, Predstavništvo izbjeglica Židova u Crikvenici, iz zahvale prema svome dobročinitelju, poslalo je dar Dječjem sirotištu u Crikvenici:

Pretstavništvo Izbjeglica Židova u Crikvenici, Ul. Kralja Tomislava 106
Vila Klara
Pn.
DJEČJE SIROTIŠTE
CRIKVENICA

Povodom sahrane gdje Sabine Steiner na ovdašnjem katoličkom groblju dne 1. VIII. o. g. sakupljeno je (prema običaju kod židovskih pogreba) u dobrotvorne svrhe svota od Kn 306.- Potpisano Pretstavništvo odredilo je, da se ova svota namijeni svrhama uglednog naslova.

Iako neznatna svota, molimo da je primite kao simbol ljubavi k bližnjemu, a napose kao znak naše zahvalnosti prama predstavnicima Katoličke Crkve, u prvom redu prema Nj. Preuzvišenosti nadbiskupu g. Alojziju Stepincu, koji su svakom zgodom, kad je to bilo moguće, uložili svoj upliv da ublaže neobično tragičan položaj onih, koji - nedužni - čame, ginu i izgibaju u logorima.

Izvolite primiti izraz našeg odličnog poštovanja

U Crikvenici, dne 2. kolovoza 1942.
(Zahvala je providena pečatom Predstavništva, i dva nečitljiva potpisa)

24. Molba koju je po odredbi Sluge Božjega Alojzija Stepinca vlč. Ivo Šalić, tajnik, uputio dr. Milutinu Jurčiću, Glavnom ravnatelju za javni red i sigurnost, za oslobođenje iz zatvora gradana židovske narodnosti, medu kojima većina žene i djeca:

Dr. Milutin Jurčić,
Glavni ravnatelj za javni red i sigurnost - Zagreb
Opatička ul. 1
Br. 27/Int.Zagreb, dne 22. ožujka 1944.

Gospodine glavni ravnatelju!

Čast mi se, gospodine glavni ravnatelju, obratiti na Vas u slijedećoj stvari:

Pred neko vrijeme dopremljeno je iz Otočca u Zagreb osamnaest osoba po rasi Židova, koji se sada nalaze u uzama Redarstvene vlasti za Zagreb. Njihova su imena slijedeća:

1. Hinko Šrenger, soba br. 17/II.
2. Miroslav Šrenger, soba br. 17/II.
3. Salamon Kabiljo, soba br. 24/II.
4. Avram Kabiljo, soba br. 24/II.
5. Julijo Kraus, soba br. 24/II.
6. Venecija Sarkić, soba br. 33/III.
7. Laura Sarkić, soba br. 33/III.
8. Mija Sarkić, soba br. 33/III.
9. Rahela Kabiljo, soba br. 35/III.
10. Rena Finci, soba br. 35/III.
11. Berurija Šrenger, soba br. 35/III.
12. Elza Šrenger, soba br. 35/III.
13. Emilija Kraus, soba br. 35/III.
14. Flora Finci, soba br. 35/III.
15. Zlata Šrenger, soba br. 35/III.
16. Edita Kraus, soba br. 35/III.
17. Emilija Kornfein, soba br. 35/III.
18. Mirjam Demajo, soba br. 35/III.

Budući da su to uglavnom samo ženske osobe i djeca molim Vas, gospodine glavni ravnatelju, da ih se pusti čim prije na slobodu, a garanciju za njih preuzet će Židovska bogoštovna općina. Što se tiče pak djece, "Karitas" Nadbiskupije zagrebačke voljan ih je preuzeti pa ako se ne bi moglo pustiti odrasle, to Vas se umoljava, da barem budu na slobodu puštena djeca i predana "Karitasu."

Nadam se, gospodine glavni ravnatelju, da ćete sa svoje strane poraditi da ovoj molbi bude što prije udovoljeno.

Primite izraze moga dubokoga poštovanja.

Nadbiskupski tajnik Šalić

Nastavak popisa hrvatskih žitelja koji su dne 18. lipnja 1943. došli iz konfinacije na otoku Ustica u "Campo di Concentramento Internati Civili Chiesanuova Padova", te po zalaganju nadbiskupa Alojzija Stepinca provideni hranom, odjećom i duhovnom okrepom, i potom izbavljeni iz logora, donijet ćemo u slijedećem broju Glasnika.

Rođena sam 1935.godine, školovala se i radni vijek provela u komunističkoj ideologiji. Budući da to nije bila i moja ideologija, radni mi je vijek bio dosta težak, jer sam se neprekidno morala dokazivati u radu kako bih se održala u službi.

Pratila sam i sudski proces našem blagopokojnom kardinalu Stepincu i poklonila se preminulom u Katedrali, u veljači 1960. godine.

Vrlo rado dolazim u našu katedralu, a pogotovo na grob blago-pokojnog Kardinala, čije me sveto mjesto privlači. Imam posve siguran osjećaj da On sluša moju molitvu.

A sada ono što sam doživjela: Između ostale braće (bilo nas je petero, sve muški, jedina ja, peta, žensko dijete) imala sam i brata Marijana. Kakvo je ime nosio, tako je bio i dobar čovjek, ali je od rođenja nosio dosta veliki križ i psihički i fizički. Tako sam se jednog dana suočila i sa strašnom istinom da boluje od leukemije. Teško sam zbog toga patila, a kako se bolest pogoršavala, bolovi postajali sve teži i teži, tako su i moje duševne boli postale preteške.

Nakon jedne od molitava na grobu blagopokojnog kardinala teško sam odlazila iz Katedrale. Nakon što sam se već prekrižila blagoslovljenom vodom, još nisam mogla izaći, pa sam stala i još jednom ostala okrenuta prema oltaru.

I u tom sam času doživjela, odnosno osjetila blagi dodir na srce, koji je od gore prema dolje brisao (odnosio) 3/4 boli - kao kad spužvom od gore prema dolje obrišemo školsku ploču.

Rekla sam: 'Bože, pa zar će moj brat ozdraviti, ili mi je to za olakšanje da izdržim. U svakom slučaju, HVALA TI!' Bilo je ovo drugo! Uvjerena sam da me je po zagovoru blagopokojnog kardinala Stepinca - sam BOG dotaknuo! Što još može biti ljepše? Mirno sam podnijela odlazak moga brata.

Šaljem to u prilog da dragi Bog "proslavi Slugu svoga čašću oltara da nam bude primjer i zagovornik u borbama života na putu vječnoga spasenja." - Ostajem sa štovanjem!

- Anica Mrkša, Zagreb, Gupčeva Zvijezda 2a.

• • •

Mandre - Kolan, 4. ožujka 1995. Savjest mi nalaže da vam se javim s obavijesti o dobivenoj milosti, utekavši se molitvom Sluzi Božjem kardinalu Alojzijiu Stepincu. S obzirom da sam imala dva teška poroda s prvo dvoje djece, bez obzira na to odlučila sam se roditi i treće dijete. Molila sam tri mjeseca uzastopno svaki dan da mi Sluga Božji A. Stepinac izmoli od Boga da rodim živo i zdravo dijete, te da i sa mnom bude sve u redu. Molila sam po tri Očenaša, Zdravomariju i Slava Ocu. Sretno sam rodila i trećeg sina i sve je dobro završilo. Moram napomenuti da mi više nije bilo, nakon drugog poroda, preporučeno roditi. I dalje molim u zahvalu za dobivene milosti i utječem se da nas zagovara kod Boga, cijelu našu obitelj. Zbogom. Marica Zubović.

• • •

O ozdravljenjima i osobitim uslišanjima još su posvjedočili svojim dopisima i odgovarajućom dokumentacijom:

Štefica ŠEKRST - Zagreb;
Nevenka RUKAVINA - Senj;
Ankica CINDRIĆ - Zagreb;
S. Terezija POSAVEC - Zagreb;
Ana KRAJAČIĆ - Zdenci

• • •

Vjernik koji na zagovor Sluge Božjega bude uslišan, zadobije tjelesno ili duhovno ozdravljenje, ili koju osobitu milost, neka opis uslišanja i kompletnu liječničku dokumentaciju dostavi na adresu:

Postulatura Sluge Božjega
Alojzija Stepinca
Kaptol 31
41000 ZAGREB

• • •

Svaki dopis na Postulaturu kojim se priopćuje primljeno uslišanje ili uspomena na Slugu Božjega neka bude potpisan, te obilježen nadnevkom i mjestom pisanja. Anonimna pisma se ne arhiviraju. Vjernici koji žele ostati anonimni neka to napomenu u dopisu.

• • •

Hvala Vam što čitate i drugima omogućujete primati Glasnik "Sluga Božji Alojzije Stepinac." Ako na vrijeme podmirite svoje obveze prema Glasniku, moći će redovito izlaziti i biti vjesnik njegovih vrlina, kojima ga je Bog proslavio za dobro svoje Crkve i hrvatskog naroda. Glasnik možete i Vi obogatiti svojim dopisom i uspomenama na kardinala Stepinca ili fotografijom iz njegova života. Ako ste bili dionik koje svečanosti priređene u njegov spomen, izvijestite o tome, preko Glasnika, sve njegove prijatelje i štovatelje.

• • •

Darovatelji iz Domovine:

Župni ured Bučje; Župni ured Sv. Josipa - Gajnice; P. F. Biškup - kapela Ranjenog Isusa - Zagreb; Vlč. Tomislav Debelić - Župa Ilovik; Krčelić Ana; Vlč. Pavao Markač - Nedelišće; Župni ured Donji Vidovec; Župni ured Križišće; Hrvatska katolička misija Speyer; Stanko Vasilj - Osijek; Konjević Marija - Veli Lošinj; Župni ured Nova Kapela; Dr. med. I. Cisar - 8880 Walenstadt; Marija Stjepčević - Donja Lastva (Boka Kotorska); N.N.; Anica Ivančić; samostan SS. Benediktinki-Hvar, Josip Lončar-Gotalovo (Gola); Amalija i Anton Juričić- Essen, Veronika Rožić-Sveta Jana - Od srca hvala svim darovateljima.

Vjernici hrvatske katoličke župe "Naša Gospa Kraljica Hrvata" u Torontu, **skupili su na spomen slavlju 35. obljetnice preminuća Sluge Božjega i proslijedili na adresu Postulature u Rim 5.000 CAN $ za potrebe Kauze.**

Molitva za proglašenje blaženim Alojzija Stepinca

Gospodine Bože, ti si sluzi svome Alojziju Stepincu udijelio milost ne samo vjerovati u Isusa Krista nego i trpjeti za njega. Neustrašivim apostolskim žarom i ljubavlju prema Crkvi ostao je vjeran do mučeničke smrti.

Proslavi ga čašću oltara, da nam bude primjer i zagovornik u borbama života na putu vječnoga spasenja. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Msgru Dru ALOJZIJU STEPINCU, nadbiskupu koadjutoru

Iz Žumberačkih kršnih planina
Radosni šaljemo pozdrav Ti svoj,
Želje Te prate s ovih visina:
Dugo na Gospodnjoj straži nam stoj!

Srce se raduje, duša moli
Vruće za Tebe, Ti naša nado,
Krš Te naš žarkom ljubavlju voli,
K sreći Ti vodi Gospodnje stado!

Praskale dok su uz Te granate
I bio usred strahota, muka,
Majka je Tvoja molila za Te,
Gospodnja Tebe čuvala ruka.

Gospod je Tebe sačuvao čila,
Postavio na mjesto veliko,
Da budeš naša jakost i sila
I snažni vođa, junačka diko!

A takvoga treba naša gruda,
Koj stupat će naprjed hrabro, smjelo,
Molitve naše prate Te svuda
U radu za Božje, sveto djelo.

Vladaj nam dugo i sretan budi,
Vodi nas k sreći, napretku, miru,
Želje iz naših viju se grudi:
Bog Te poživio Natpastiru!

Kašt, 1935.
Petar Gvozdanović

Darovatelji za pokriće troškova proglašenja blaženim kardinala Alojzija Stepinca

Preko Hrvatske katoličke župe "Naša Gospa Kraljica Hrvata u Torontu": Roza Klešina; Nikola Halar; Nika i Anka Škrtić; Josip i Barbara Cvetnić; Ivan Toić; Božo Kolar; Mirko Bajić; Nikola Perković; Barbara Barešić; Rikard Grbac Ml.; Angela Herceg; Mile Pletikosa; Pavo Ježovit; Marko Bosnić; Eva Bukovac; Božidar Briješki; N.N.; Josip Živčić; Magda Pereško; Kata Perković; Agata Wozny; Sofija Krčmar; Zora Romoda; Tony Zvonarić; Dragomira Sofradžija; Ankica Bukovac; Elizabeth Hren; Stjepan Kovaček; Janko Bradica; Stjepan Bogdanić; Manda Pavlović; Ivan Toić; Drago Galić; Amalija Balog; Jana Briješki; Magdalena Matuzić; Boško Vukšević; Marica Halar; Hrv. Župa Sudbury; Ana Škrtić; John Starčević; Rikard i Marija Grbac; Angela Bandelj; Zlata Pintur; Kata Vuković; Katarina Pavlaković; Stjepan Jošt; Josip Vinski; N.N.; Nik i Dragica Korenić; Ivo Robić; Agata Bukal; Stjepan Blažić; Josip Kamber; Pero Zirdum; Anka Bilić; Stjepan Šćulac; Stjepan Franković; Mladen Zlomislić; Fila Sušić; Branko Domitrović; Duško Kuzmar; Leopold Filipović; Zdravko Sondić; Stjepan Rakić; Stana Sunara; Ivan i Edna Njerš; Mila Tomić; Mile Orešković; Šimun Duić; Hrv. Župa Kichener; Josip Šebalj; Ivica Bavčević; Vlado Pavić; N.N.; Josip Kristanić; Mijo Čelar; Ljubo i Ljilja Čuvalo; Kaja i Anton Dobut; Petar Tomić; Stanko Biljan; Frane Granić; Ana Župančić; Ljuba Duvnjak; Josip Šubić; Steve Lonjak; Stipo Gavranović; Josip Pavlaković; Ćiro Prcela; Petar Ljubičić; Mate Umolac; Ilija Vojnić; Milka Dokmanić; Mate Štokan; Ana Rendulić; Pino Škrabić; Andjelka Rakić; Stjepan Cicvarić; Kata Vuković; Marija Mikić; Ivan Pavlović; Marin Mandić; Mišo Petrlić; Jakov Marnika; Sofija Erceg; Društvo Hrv. Kat. Žena; Slavko Kelečić; Drago i Marija Ofak; Ana Ladešić; Ika Mrkić; Mijat i Ana Krajinović; Marija i Martin Cvitković; Đuro Brač; Vlado Frlan; Milan Mandić; Jure i Bara Vuković; Petar Kovač; N.N.; Roza Valentić; Barbara Lorković; Danica Iviček; Bolto Kutnjak; Josip Posavac; Frank Kušan; Milka Mošan; Božica Papala; Mara Zelenika; Alvko Augustin; Berislav Ivanković; Dr.Ana Lulić Hrvojić; Dragutin Cvetnić; Nikola Perković; Josip i Dragica Belas; Ankica Todorić; Lucija Mišetić; Elizabeth Šajbić; Drago Križanović; Franjo Jošt; Nikola Pavelić; Mate Krmpotić; Drago i Ljubica Vrbetić; Ante Grbić; Mijo Puškarić; Steve Laslavić; Ante i Marija Žafran; Petar Putrić; Manda Ćabraja; Angela Mehaković; Marija Hrmec; Ana Buždon; Dragutin Suša; Stojan Dodig; Josip Mioković; Ana Rogić; Kata i Frank Tomas; Jaga Spudić; Andrija i Anka Krmpotić; Božidar Pudjak; Kata Prelesnik; Hrv. Župa Calgary.

Župa Cleveland (SAD) preuzela je obvezu isplate uveza (u kožu) 226 svezaka dokumentacije u procesu Beatifikacije (oko 35.000 stranica) u iznosu od 15.000 USA $. Tako se ljubav hrvatskih katolika iz te župe sv. Antuna prema kardinalu Stepincu, marnim zauzimanjem vlč. Mirka Hladnija, sveudilj nastavlja. Poznato je, naime, da su tamošnji vjernici velikodušno platili troškove radiofosfornih injekcija kojima su liječnici nastojali ublažiti boli Sluge Božjega za izgnanstva u Krašiću (1951-1960).

Hvala svim čitateljima, štovateljima i prijateljima Kauze u domovini i širom svijeta, za molitve i darove kojima nesebično i velikodušno promiču glas o svetosti i mučeništvu kardinala Alojzija Stepinca.

"S ljubavlju pohađam grob našeg hrvatskog katoličkog mučenika"

Sjećanje na blagopokojnog kardinala Alojzija Stepinca godine 1937.

Cijenjeni gospodine uredniče Glasnika "Alojzije Stepinac"!

Prema prijedlogu lista br. 1/94 od 10. veljače stoji riječ, da su svi čitatelji pozvani na suradnju, koji surađuju odnosno suosjećaju za Slugu Božjega Alojzija Stepinca i koji se sjećaju nekih detalja, sastanaka i koji su ga poznavali. Slobodan sam se i ja, potpisani, prijaviti uspomenom na uzoritog preminulog kardinala Alojzija Stepinca.

O sebi dajem slijedeće podatke: Ja sam HPT umirovljenik od 1969. Udovac sam već 7 godina. U zanat sam otišao 1928. god. u Karlovac, gdje mi je majka bila u službi kao kuharica kod bogatijih židovskih familija. Kod tih vrlo poštenih ljudi ostao sam u kancelariji kao praktikant u knjigovodstvu kod firme "Albert i Gabrijel Ofner", šumski i pilanski proizvodi. Kod tih vrlo savjesnih i dobrih gospodara ostao sam 4 godine, nakon toga sam s majkom otišao u župu Završje, općina Netretić, od 1932. do 1937. Teškim se srcem nažalost sjećam obojice gospode Alberta i Gabrijela kao i njihovog starijeg sina Darka, jer su ih fašisti u prvom naletu strijeljali. Daleko poznati franjevački gvardijan u Karlovcu gosp. đ. Bencetić uspio je njihove supruge Zlatu i Danicu s mlađim sinom Zdenkom spasiti u crkvi (samostanu) Sv.Trojice.

Društvo Katoličke akcije iz Štefanja 1937. godine za vrijeme nastupa u Čazmi

Na samu Cvjetnu nedjelju god. 1937. preselio sam se u Štefanje, tadašnju općinu čazma (sada općina Štefanje).

U Završju sam od 1932. do 1937. osnovao s dobrim orguljašem P. Moškunom crkveni četveroglasni zbor. Kao samouku na harmoniju vrlo mi je mnogo pomagao gosp. Vilko Kolar, učitelj koji je bio premješten za kaznu kao gorljivi Hrvat u zabačeno selo Grdun. Da bude sreća još veća g. Kolar je premješten u selo Gornji Draganec, općina čazma, te se suradnja i prijateljstvo nastavljalo. U štefanju sam naišao na dobro uhodano pjevačko društvo "česma", koje je ranije vodio izvrstan voditelj g. učitelj Salaj. Ja sam lahko dirigirao četveroglasnim zborom "Katoličke akcije", i nas 28 muških članova u narodnoj nošnji nastupali smo svuda u okolnim selima vrlo uspješno. Tako smo god. 1937. nastupali u starom Zagrebačkom zboru u Savskoj cesti s recitalom "Život je lijep", s hrvatskim rodoljubnim pjesmama. U velikoj dvorani Zbora bilo je mnoštvo ljudi iz svih krajeva naše države.

Posjetitelji su bili birani čelnici svih crkvenih, svjetovnih i političkih staleža.

Još za života preuzvišenog nadbiskupa A. Bauera, u njegovoj prisutnosti, bio je i tada mladi imenovani koadjutor nadbiskupske stolice mons. Alojzije Stepinac. Malo smo svi bili zbunjeni, jer pred tolikim mnoštvom ljudi nikada nismo nastupili. No nastup je bio obasut ovacijama, jer smo i s jedne i s druge strane pozornice ulazili s četveroglasnom pjesmom i zastavom te radosno zapjevali: "Zastava nas sveta vodi"! Recital je bio u duhu vidljive opasnosti od komunizma, kao tamni i tmurni oblaci. Nasred pozornice je stao naš mladić, hrabri seljanin Mišo

Erhardt, i u određenom dijelu recitiranja, zbor je spontano zapjevao:

Amo druzi, brat uz brata,
Hrvat mladi do Hrvata.
Amo tko još voli slavit
Barjak crven, bijeli, plavi,
itd.

U par sekundi svaki od nas bio je na svom mjestu na pozornici, kao zasađeno cvijeće u strogim geometrijskim ravninama. Tada zaori urnebes spontane radosti u dvorani, a naši se momci ohrabriše, kao da su u Štefanju u seoskom domu. čitavi nastup je bio osvijetljen bengalskom vatrom u raznim bojama.

Za vrijeme odmora, desetak minuta, po želji tada još živućeg i prisutnog gospodina nadbiskupa A. Bauera, dođe na pozornicu novoimenovani mladi koadjutor mons. Alojzije Stepinac i upita: "Tko je voditelj ove priredbe i zbora?" Nisam se htio javiti, jer sam prvi put tada vidio i upamtio visokog i bljedolikog gospodina, ali vrlo ugodnog pogleda, kao i umiljatog tihog glasa. Moji su me pjevači gurnuli naprijed pred gospodina nadbiskupa koadjutora šapćući malo u stranu: "No, Rudi, javi se!" Pružio mi je ruku toplu i mekanu koju sam naravno odmah poljubio. Upitkivao me, znam li tko je napisao ovu recitaciju, gdje se sastajemo i koliko članova ima Katolička akcija. Udružili smo se s ovdašnjim DVD-om, te s diletantskom sekcijom uspješno radimo i nastupamo s igrokazima, npr. Seljačka buna od Šenoe i sl. čestitao nam je, na veliko zadovoljstvo i meni i svima našim štefanjskim momcima. Odlaskom na mjesto zapjevali smo g. koadjutoru pjesmu: "Još Hrvatska nij propala dok mi živimo" - s nekoliko lijepih stihova!

Tada tek zaori pljesak u dvorani i svi nazočni su ustali na pozdrav.

Završetak je skoro zagušio prisutno građanstvo, jer se dogodi nemio slučaj neopreza jednog našeg člana, koji je nestručno baratao bengalskom vatrom, te mu se odjednom zapalilo više vrećica prašine bengalske vatre iza kulisa eksplozijom, dimom i velikim svjetlom, prouzročivši veliki kašalj, te za par minuta istjera sve ljudstvo na sva otvorena vrata na čisti zrak. Nekolicina pjevača je i svoju narodnu nošnju osmudilo.

Tako su naši dojmovi i uspomene nažalost dvojake: i radosno i tužno se završile. Uspomena je nezaboravna, i do danas u štefanju živi 5 članova i to: Mišo Erhardt, veterinar, Nikola Božić, vagar, Josip Treskavac, zvan "Tahi" zbog odlične glume u Seljačkoj buni, Ignac Božić, zemljoradnik posjednik i ja, Rudi Tomaš, HPT umirovljenik, a vjerujemo da u Zagrebu sigurno ima 70 ili 80-godišnjaka, koji se sjećaju lijepih rodoljubnih pjesama i nezgodnog svršetka svečanosti u Zagrebačkom zboru god. 1937. uz lijepi pozdrav "Bog s nama!"

Ovu reportažu šaljem zbog dobrog sjećanja na pok. mučenika Slugu Božjega, za veliko "Hvala." Njegovim zagovorom izliječen je moj sin prvijenac iz teške bolesti. Iza velikog oltara u zagrebačkoj katedrali moje su molitve česte, kao i molitve Presvetom Srcu Isusovom!

Kakvim smo li teškim uzdasima slušali preko jugoslavenskog radija neosnovane optužbe i osude nevinog hrvatskog sina, sljedbenika Rimokatoličke crkve. Na grobu našega hrvatskog katoličkog mučenika dnevice se okuplja mnogo poštovatelja iz cijele države i inozemstva odajući počast velikome sinu, dobroj i priprostoj majci žumberačkog podgorja iz Krašića. Narod na njegovom grobu ostavlja svijeće, cvijeće i zahvalnice za čudesno ozdravljenje i zavjet. To činim i ja s ljubavlju.

Zahvalni član Katoličke akcije!

Rudolf Tomaš v.r.

Dolazak nadbiskupa Dr. A. Stepinca na Euharistijski kongres u Đurđevcu 1940. godine

Pobjednik u Znaku Križa (5)

Piše: Serafin Romanov

"VELIKA JE MOĆ MAJČINE MOLITVE I BLAGOSLOVA"

Marija je svojom ženskom intuicijom slutila duboka nadnaravna razmišljanja u Alojzijevom životu. Otkrila ih je ovim riječima: "Ja ipak naslućujem da se nešto krije u tvojoj duši...". Ako je ona za njega "dražesno biće", ne može ipak ispuniti njegovo srce. Njegova ljubav traži Neizmjerno Biće, traži Boga koji je Ljubav. Samo Bog može smiriti njegovo "cor inqietum" (nemirno srce). Duša njegova želi se otresti zemaljskog praha, veseli ga pogled u sveta nebesa, on se želi boriti za čiste ideale istine i pravde, postati svima kavalir božanske ljubavi.

Slobodna odluka za svećeništvo

Svaki svećenički poziv je čudo Božje milosti. Bio je to na poseban način i za Slugu Božjega. Na povratku iz vojske odlučio je čvrsto: "Idem bilo kuda, bilo u koje zvanje, samo u bogosloviju ne! "Sam priznaje da nije do tada bio siguran da će moći ostati vjeran do kraja svećeničkom pozivu. Što se to naglo prelomilo u njegovu srcu, da je odlučio ići u bogosloviju, odazvati se svećeničkom pozivu koji je na svoj način u dubini svoga bića osjećao već od rane mladosti?

Ni majka, koja je vruće željela da postane svećenik, i u tu svrhu molila i tri dana u tjednu postila, ni njegov stric čazmanski kanonik Matija Stepinac, svećenik sveta života, nisu ga nagovarali po dolasku iz ratišta da nastavi teološko naukovanje. To je kao uznik u Krašiću posvjedočio župniku Vranekoviću riječima: "Nikada, M. Stepinac, kao ni mama, ali je zato bilo ovo (i sklopi ruke). Velika je moć majčine molitve i blagoslova!" (*Vranekovićev Dnevnik*, I, 30-31; 65).

Bog se služi i ljudima u izboru poziva. Apostol poziva

Rodna kuća Sluge Božjega u Krašiću

svoga brata, druga, prijatelja i vodi ga k Isusu. Za Alojzija bijaše odlučan njegov susret s bivšim svojim ravnateljem u Orfanotrofiju mons. Josipom Lončarićem. Nakon dugo vremena sastali se na orlovskom sletu u Brnu godine 1922. No posebno je djelovao na Slugu Božjega članak koji je mons. Lončarić napisao u svećeničkoj reviji "Sacerdos Christi" (br. 3, 1924., str. 87-89). U tom članku pisac govori o sv. Klementu Hofbaueru, apostolu Beča (1780-1784). Svetac se mukotrpno uspinjao do svećenstva i to u zrelijim godinama. Pisac je tako predstavljao sveca da je mislio na mladog Alojzija Stepinca. "Cijelo vrijeme, što sam ovo pisao, svjedoči mons. Lončarić, imao sam pred očima jednoga mladića iz čestite seljačke katoličke kuće...Mladić je dobar, čestit. Želio je postati svećenikom...U to je nadošao rat, mladić je morao na ratište... Ali i u ratu, i u streljačkim jarcima, mladić je ostao dobar, svim srcem odan Bogu. Vrativši se kući, ostao je u svijetu, ali u svijetu kao da ne nalazi mira, u svijetu kao da za nj nema sreće i zadovoljstva...Ali kad znademo da je i ova sudbina u planu providnosti Božje, zar je preuzetno misliti da će i taj mladić na koncu ipak biti svećenik?" I završava: "Daj ga, čestiti čitatelju, preporuči nebeskoj Gospi barem jednim uzdahom."

Taj broj revije i list od četiri stranice pošalje mladom Stepincu poštom. Poziva ga da se vrati u bogosloviju. To je u Alojzijevoj duši izazvalo veliku borbu. Tri tjedna trajala je ta borba. Konačno pođe u Zagreb, u baziliku Srca Isusova. Potražio je o. Bruna Foretića, isusovca, koji mu je bio ispovjednik od drugog razreda gimnazije. Otvorio mu je svoje srce i tu se osvjedočio da je svećeništvo uistinu njegov životni poziv.

Nestalo je nespokojstvo u duši, a zavladali su mir i radost. Prošao je kroz "tamnu noć" i

nastavak na 64. strani

KAZALO

Na zadnjoj strani: *Krsni studenac u župnoj crkvi u Krašiću gdje je Sluga Božji kršten 9. svibnja 1898.*

nastavak sa 63. strane

sada mu je postalo posve jasno što treba činiti. Ostala je jedina poteškoća s upitom: "Kako da tu odluku objavi svojim roditeljima?"

"Mama, ja idem u bogosloviju!"

Pozove majku da pođe s njim u tri kilometra udaljeno svetište Majke Božje Dolske. Majka, ne sluteći ništa, posvršivši svoje kućne poslove, pođe s njime. I tu joj, nakon molitve pred likom Gospinim, rekne: "Mama, ja idem u bogosloviju!" Zatim otkrije i ocu svoju odluku. U obitelji je zavladalo neizrecivo veselje. Majka se posebno radovala. Njezine molitve i postove Gospodin je uslišao. Ali ona će i dalje moliti na svojoj velikoj krunici i postiti za svoga sina do svoje smrti.

Jednoga dana Sluga je Božji uzeo list papira i na nj zapisao svoj životopis u sedam točaka. Prve tri točke kao da izrazuju ovaj prvi dio njegova života: 1. "Ecce in inquitatibus conceptus sum et in peccatis concepit me mater mea! - Evo grešan sam već rođen i u grijehu me zače majka moja!" (Ps 51, 7); 2. "Tantillus puer et tantus peccator - Takav mališ, a tolik grješnik!" (navodi riječi sv. Augustina); 3. Gratia Dei sum id, quod sum - Milošću Božjom jesam što jesam!" (1 Kor 15, 10).

Proročki poziv

Poziv Sluge Božjega podsjeća na poziv Jeremije proroka koji se dugo borio i opirao da konačno radosno prihvati proročki poziv.

Slika Marije Pomoćnice koja se častila u Alojzijevoj obitelji i pod kojom je on primio milost od najranije mladosti častiti Bogorodicu

I na poziv svetoga Pavla, koga će Sluga Božji posebno častiti. Ali posebno na poziv svetoga Augustina, koji je plod suza i molitava njegove majke Monike.

Istina, Sluga Božji nije u svojem mladenaštvu počinio težih grijeha, ali kao i Pavao i sveti Franjo i svi sveci smatrali su sebe velikim grešnicima, da jače odskoči "milost Božja" po kojoj su ono što jesu. Sluga Božji kao i sveti Augustin mnogo će govoriti o milosti Božjoj o kojoj sve ovisi, pa i cijeli njegov život. Sebe iskreno i otvoreno priznaje "ništicom", riječ koja se često ponavlja u njegovim propovijedima i pismima iz Krašića. Otkrivajući snagu milosti Božje u svojem životu zapisuje u poniznosti srca i četvrtu točku svoga života: "Quis ego sum servus tuus, quoniam respexisti super canem mortuum similem mei? - Što je Gospodine sluga tvoj, da se okrećeš prema njemu kao uginulom psu, kakav sam ja" (2 Sam 9, 8).

(nastavlja se)

Sluga Božji Alojzije Stepinac glasnik je Postulature za proglašenje blaženim i svetim kardinala Alojzija Stepinca, te časopis svih njegovih štovatelja, Kristovih vjernika i ljudi dobre volje.

God. 2 (1995) Broj 3; Izdavač: Postulatura Sluge Božjega Alojzija Stepinca, Kaptol 31, 41000 Zagreb; Uređuje i odgovara: Dr. Juraj Batelja, Kaptol 31, 41000 Zagreb; Adresa uredništva: Postulatura Sluge Božjega Alojzija Stepinca, Kaptol 31, 41000 Zagreb, telefon: 275-122;

Sve što se u našem Glasniku navodi ili naziva "čudo", "svetost", "svetac" i slično, sve to, u duhu crkvenih propisa, treba uzeti i razumjeti u našem običnom ljudskom načinu izražavanja. O svemu će tomu konačni sud izreći Crkva.

Lektor: Dr. Ante Stamać; Tehnički urednik: Mladen Hučić; Cijena: 5 kuna; za inozemstvo 3 DEM ili 3 USA$.

Izlazi četiri puta godišnje s dozvolom crkvenih poglavara.

Rješenjem Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske, Br. 532-03-1-7-94-01, Glasnik "Sluga Božji Alojzije Stepinac", oslobođen je plaćanja poreza na promet

Kip Majke Božje Dolske, u kapeli župe Pribić, kamo je Alojzije često hodočastio

